

ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰ)	0181-5097305
ਗੈਂਪਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

ਸ਼ਾਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਹੱਰੇ ਮਾਰ ਕੇ ਚੱਲਦੇ ਬਣੇ : ਮਾਨ

ਨਸ਼ਾ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ : ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ

ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ

ਮੁਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਫੋਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰੜੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ, ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ਾ ਮਾਫੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਪੈਕਜ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਪੱਲੇ ਸਿਰਫ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਪਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੱਚੇ ਫੰਡ ਰੋਕ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਖੇਪਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਦਿੱਖਾਉਂਦੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ, ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਜਗਤ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਮੇਲਨ ਮੌਕੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਾ-ਚੰਗਾ ਬੋਲ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਾਰੰਟੀ, ਖੇਤੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਉਪਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰ ਡੀ ਐੱਫ ਅਤੇ ਜੀ ਐੱਸ ਟੀ ਫੰਡ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ 1,600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੜ੍ਹ ਰਾਹਤ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ

ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੈਰਗਣਤੰਤਰਵਾਦ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੈਰਗਣਤੰਤਰ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਬਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਟਨ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਦਾ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਲਗਪਗ 3,000 ਕਿਲੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਪਰ

ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਫੋਰੀ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਫੋਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜੋ ਆਰ ਡੀ ਐੱਫ 8300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰੋਕੀ ਬੈਠੀ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਅੱਜ ਦੇ ਕੇ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜ਼ਮਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਜੀ ਐੱਸ ਟੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ 6000 ਕਰੋੜ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਜਾਣ। ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਰੀ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 1600 ਕਰੋੜ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੈੱਕ ਅੱਜ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 1600 ਕਰੋੜ ਵਿੱਚੋਂ 16 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਚੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਸ਼ਾਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੋਕੇ 9000 ਕਰੋੜ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ : ਪਾਲੀਵਾਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਮੋਗਾ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਫੋਰੀ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਦਮ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ 8300 ਕਰੋੜ ਜੋ ਹੁਣ ਵਧ ਕੇ 9000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਬਾਈ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀ ਐੱਸ ਟੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੋਕੇ ਹੋਏ ਜੀ ਐੱਸ ਟੀ ਫੰਡ ਤੁਰੰਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ

ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਰਚੁਕ ਜੋਧਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਰਿਹਾਅ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਆਗੂ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਰਚੁਕ ਨੂੰ ਜੋਧਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੰਦਾਖ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਤਾਵਰਨ ਕਾਰਕੁਨ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਰਚੁਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਂਗਰਚੁਕ ਨੂੰ ਸਤੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਲੋਹ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਅੱਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੰਦਾਖ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਬੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ

ਕਾਰਨ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਲੰਦਾਖ ਦੇ ਹਿੰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਰਚਨਾਤਮਕ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ 'ਚ 30 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ

ਦੁਬਈ : ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਹੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੁਬਈ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵੀਜ਼ਾ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 28 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਹੋਏ 'ਓਵਰਸਟੇਅ' (ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਰੁਕਣ) ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜੁਗਮਾ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਵਾਈ ਰਸਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫੀਸ ਦੇ 'ਐਗਜ਼ਿਟ ਪਰਮਿਟ' ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫਲਾਈਟ ਡਾਇਵਰਟ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ 'ਟੈਪਰੇਰੀ ਲੈਂਡਿੰਗ ਪਰਮਿਟ' ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ : ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਸ਼ੋਮਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ 650 ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੋਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸੰਤ-ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਸੈਰ-

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ : ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਸ਼ੋਮਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ 650 ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੋਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸੰਤ-ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਸੈਰ-

ਹੈਪੀ ਸਰਪੰਚ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਬੱਬਲੂ ਲਦਾਖ ਤੋਂ ਕਾਬੂ

ਮੋਗਾ : ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਹੋਏ ਹੈਪੀ ਸਰਪੰਚ ਪੱਤੇ ਗੈਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮੋਗਾ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਕਾਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬੱਬਲੂ ਨੂੰ ਲਦਾਖ ਤੋਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੈਪੀ ਸਰਪੰਚ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਥਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਿੰਮ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਇਕ ਫਾਰਚੁਨਰ ਗੱਡੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬੱਬਲੂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸੰਜੁਦ ਸਨ। ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਟੂਟੇਜ 'ਚ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬੱਬਲੂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਹਿਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ : ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਭੁਬਨੇਸ਼ਵਰ (ਐੱਮ ਐੱਸ ਭਾਟੀਆ) ਭੁਬਨੇਸ਼ਵਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਦੋ ਦਿਨਾਂ (14-15 ਮਾਰਚ) ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਟੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਂਗਰਸ (ਏਟਕ) ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਏਟਕ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਹਾਲੀਆ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਮਾਡਲ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਦੀ ਸੋਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਏਟਕ ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ

ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਕਠਿਨ ਹਾਲਾਤ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਤਰਤਵ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੋਈ ਰਹਿਮ ਜਾਂ ਦਾਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ

ਫਰਜ਼ੀ ਲੁੱਟ ਮਾਮਲੇ 'ਚ 11 ਭਾਰਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚੱਲੇਗਾ ਕੇਸ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ 11 ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਵਕੀਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਗੈਰੀ ਕਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ 'ਫਰਜ਼ੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲੁੱਟਾਂ' ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਟੋਰ ਕਲਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ 'ਨਕਲੀ ਪੀੜਤ' ਦਿਖਾ ਕੇ 'ਯੂ-ਵੀਜ਼ਾ' ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪਟੇਲ, ਮਹੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਪਟੇਲ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 11 ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਮੈਸੋਚਿਊਸਟਸ, ਕੋਨਟਕੀ ਅਤੇ

ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹਿੰਤਾਂ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ : ਗੁਰੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਗੁਰੂ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੰਤਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਕ ਵੇਸ਼ਟੀ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਗਲ ਹੀ 'ਚ ਸਦਨ 'ਚ ਵਸਲਾਂ ਲਈ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ

ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹਿੰਤਾਂ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ : ਗੁਰੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਗੁਰੂ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੰਤਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਕ ਵੇਸ਼ਟੀ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਗਲ ਹੀ 'ਚ ਸਦਨ 'ਚ ਵਸਲਾਂ ਲਈ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ

ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹਿੰਤਾਂ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ : ਗੁਰੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਗੁਰੂ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੰਤਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਕ ਵੇਸ਼ਟੀ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਗਲ ਹੀ 'ਚ ਸਦਨ 'ਚ ਵਸਲਾਂ ਲਈ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ

‘ਛੋਟੇ ਭਰਾ’ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਖ਼ਤਮ : ਸ਼ਾਹ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਰਹੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ

ਮੋਗਾ/ਅਜੀਤਵਾਲ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਨਛੱਤਰ ਸੰਧੂ) ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਕਿਲੀ ਚਹਿਲਾਂ ਮੋਗਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਰਸਮੀ ਆਗਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਰਟੀ ਦੀ 'ਬਦਲਾਅ ਰੈਲੀ' ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੁਣ

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਨਕਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਈ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੋਹੜ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ 'ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ'—ਗੈਰਗਣਤੰਤਰ ਕਲਚਰ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ

ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹਲਕਾਅ ਕਾਰਨ ਮੌਤ

ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ : ਪਿੰਡ ਸਾਬੁਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਹਿਕਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ (22) ਦੀ ਖਾਲਤੂ ਕੁੱਟੇ ਦੇ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਲਕਾਅ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਮਹਿਕਦੀਪ ਅਜੀਬ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਿਤਕ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਇਲਾਜ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਮਹਿਕਦੀਪ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਹਲਕਾਅ ਵਧ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਦਰ ਪਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਭੇਨਤੋੜ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਫਰੀਦਕੋਟ ਇਲਾਜ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਮਹਿਕਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮੇਤ 'ਚ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਰੈਲੀ ਹੋਈ ਅੱਜ ਮੋਗੇ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ, ਅਗਲੀ ਚੋਣ ਦਾ ਚੱਕਰ ਆ ਸ਼ੁਰੂ ਬੋਲੀ।
ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਝਾੜੇ ਹਨ ਬਹੁਤ ਤੋੜੇ, ਮੁਹਿੰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਤਰੂ ਬੋਲੀ।
ਲੀਡਰ ਆਉਣਗੇ ਸਾਰਿਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ, ਆਉਣੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਰੂ ਬੋਲੀ।
ਘਰੋ-ਘਰੀ ਜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਫਿਰ, ਕਿੰਗਰਾ ਨਫਰਤ ਦਾ ਸੋਚਦੇ ਭਰੂ ਬੋਲੀ।
ਸੱਤਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਡੇ ਜੋ ਆਪ ਬੀਜੇ, ਭੁੱਲਣ ਸੌਖਾ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਬੋਲੀ।
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਕੀ ਹੋਣਾ, ਘੜੀ ਹਾਲ ਦੀ ਮੌਸਮ ਆ ਸਰਦ ਬੋਲੀ।

ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹਲਕਾਅ ਕਾਰਨ ਮੌਤ
ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ : ਪਿੰਡ ਸਾਬੁਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਹਿਕਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ (22) ਦੀ ਖਾਲਤੂ ਕੁੱਟੇ ਦੇ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਲਕਾਅ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਮਹਿਕਦੀਪ ਅਜੀਬ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਿਤਕ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਇਲਾਜ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਮਹਿਕਦੀਪ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਹਲਕਾਅ ਵਧ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਦਰ ਪਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਭੇਨਤੋੜ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਫਰੀਦਕੋਟ ਇਲਾਜ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਮਹਿਕਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮੇਤ 'ਚ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹਲਕਾਅ ਕਾਰਨ ਮੌਤ
ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ : ਪਿੰਡ ਸਾਬੁਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਹਿਕਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ (22) ਦੀ ਖਾਲਤੂ ਕੁੱਟੇ ਦੇ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਲਕਾਅ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਮਹਿਕਦੀਪ ਅਜੀਬ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਿਤਕ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਇਲਾਜ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਮਹਿਕਦੀਪ

ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਇੰਸਾ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸਰੀਰ ਦਾਨ

ਲਹਿਰਾਕਾਗਾ (ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ)-ਇੱਥੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪਿੰਡ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜੋਜੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਇੰਸਾ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸ ਵਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕੁੱਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਸਨ। ਪੁਸ਼ਨੀਕ ਗੁਰੂ ਸੇਤ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਾਮੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇੰਸਾ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮਾਨਵਤਾ ਡਲਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਮਐੱਸਜੀ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਂਹ ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਡਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜੋਜੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਇੰਸਾ ਅਮਰ ਰਹੇ ਤੇ ਨਾਅਰੇ ਗੂੰਜੇ, ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਇੰਸਾ ਸੱਚ ਕਰੂੰ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਡੀਮ ਸੈਨ ਇੰਸਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਸਨ, ਉਹ ਸੱਚੀ ਸ਼ਾਹੀ ਕੈਨੀਨ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜੋਜੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰੀਰਦਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਜੀ ਹੋਈ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜੋਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਜੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤਕ ਦੇਹ 'ਤੇ ਚਮਾ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਵੈਦ ਯੋਗਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਆਯੁਰਵੈਦਕ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਖੁਰਜਾ ਵਿਖੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖੋਜਾਂ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਟਰਾਂਸਪੋਜ਼ੀਟ ਹਸਪਤਾਲ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਮੰਦੀਰ ਵਿਖੇ ਆਈ ਡਰਨੈਸ ਸੁਆਇਡੀ ਬਲਾਕ ਮਲਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਮਨੂੰ ਇੰਸਾ, ਅਰੁਣ ਇੰਸਾ, ਅਮਨ ਇੰਸਾ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਰਪੰਚ ਤੇਜ ਕਰ ਦੇ ਖੇਤ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਲਾਕ ਸਿਮਤੀ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰਨੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਵੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਪਾਵਰਕਾਮ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਠੇਕਾ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਫੂਕੀਆਂ

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਜੀਤ ਕੁਮਾਰ)-ਪਾਵਰਕਾਮ ਐਂਡ ਟਰਾਂਸਕੋ ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਬਲਾਕ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਡਵੀਜ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਬਾਠ, ਸਕੱਤਰ ਫ਼ਿਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੈਨਾਤ ਠੇਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 4 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਠੇਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੌਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਜਟ ਸੋਫ਼ਟ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗੂਲਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਜ਼ ਸਵਪੂਰ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਠੇਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ - ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਣੀ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਕੂਮਤ ਦਿੜ੍ਹਕਾ ਵਿੱਚ 22 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਪਿੱਛਾਂ ਵਿੱਚ ਝੰਡਾ ਮਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਠੇਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਧੋਖੇ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਸਟਿਸ ਮਨਿਸ਼ਾ ਬੱਤਰਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਨਵਲੀ ਮਾਛੀਕੋ)-ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਮਨੀਸ਼ਾ ਬੱਤਰਾ ਜੱਜ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਮੰਗਾ ਬਣੀਜਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਦੀਪ ਅਰੋੜਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹਿਬਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਸਹਿਤ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹਿਬਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਦੀਪ ਅਰੋੜਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਬੰਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹਿਬਾ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਮਨਿਸ਼ਾ ਬੱਤਰਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਜਲਦ ਹੀ ਉੱਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸ਼ਬਦਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵ ਕਮਾ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ (ਹੈਲਪ ਡੈਸਕ) ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ, ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਰ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਗੌਤਮ ਗੋਇਲ, ਸੰਭਵ ਜੈਨ, ਵਿਨੀਤ ਮਿੱਤਲ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ, ਮੀਤੂ ਰਾਣੀ ਸਮੇਤ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਰੈਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਲਈ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਸਟਿੱਕਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮੀਦੇਵਪਾਲ, ਪੁਸ਼ਾ)-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਜ਼ੀ ਬਰਕੇਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭਾਈ ਮਾਠੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗੁਰਾ ਗਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਟਿੱਕਰ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 250 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਵਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਰੈਲੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਤੇ ਵੱਖ ਤੋਂ ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੈਲੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਜ਼ੀ ਬਰਕੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਨੀ ਵੱਤਣਵਾਲਾ ਨੇ ਪਾਠਕੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਖੁਦ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਸਟਿੱਕਰ ਲਾਏ ਕੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਕਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਰੈਲੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਕਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਲੇਟ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਕਾਰਨਵਲ ਗਲ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ, ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਤੇ ਵਕਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਇਕੱਠ 'ਚ ਕੇ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਾਸਮੈਟੋਲੋਜੀ ਤੇ ਸਾਫ਼ਟ ਐਂਡ ਲਾਈਫ ਸਕਿਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਾਸਮੈਟੋਲੋਜੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੇ ਸਾਫ਼ਟ ਐਂਡ ਲਾਈਫ ਸਕਿਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵੇਕਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਾਥੇ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾਲ ਕਰਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਗਾਈਡੈਂਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੇ ਡਾ. ਨੀਤੀ ਜੈਨ ਹਨ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਨੂੰ ਮਿਸਿਜ਼ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਇੰਸਟਰਕਟਰ ਕਾਸਮੈਟੋਲੋਜੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਇੰਸਟਰਕਟਰ ਸਾਫ਼ਟ ਐਂਡ ਲਾਈਫ ਸਕਿਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਿਊਟੀ ਥ੍ਰਾਚ ਸੈਲੂਨ ਐਂਡ ਐਕੈਡਮੀ ਦੀ ਮਾਲਕਾ ਮਿਸਿਜ਼ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਡੈਮੋਨਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ, ਪਵਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਜਸਜਨਤ ਕੌਰ ਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਿਊਟੀ ਟੈਕਨੀਕਾਂ, ਸਕਿਨ ਕੇਅਰ, ਮੋਕਾਏ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਗੁਰਮਿਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਚ ਕੁੱਲ ਤੀਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਸਾਫ਼ਟ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਲਜ਼ ਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਬਿਊਟੀ ਅਤੇ ਵੇਲਨੈਸ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕਰੀਅਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਈ।

ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 40 ਟਿਕਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕਰੇਗੀ : ਭਿੰਡਰ

ਮਮਦੇਵ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਬੋਜ)-ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੇਟ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 8 ਮਾਰਚ 2025 ਨੂੰ ਔਰਤਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਅਗਾਢ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲਾਨਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਔਰਤਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 8 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਠੀਕ ਰੱਖੇ ਬਣਿਤਾ ਵਿਖੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਹੈ। ਔਰਤਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅੰਤਿਮ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਤੇ ਅਰੌਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਹੀ 8 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 6 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮਰਦ ਨੀਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟਿਕਟਾਂ ਭਾਵ 40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਧਾਨ 'ਤੇ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ 8.5ਵੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੋਧ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ

ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ : ਦੇਵ ਮਾਨ

ਨਾਭਾ (ਵਰਿੰਦਰ ਵਰਮਾ)-ਨਾਭਾ ਦੀ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣ ਦਾ ਰੋਜ਼ਕਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇਵ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 'ਆਪ' ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬੀਬਾ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਖਹਿਰਾ ਤੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਲਰ ਮਾਜਰੀ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸਰਬੰ ਪਸੇ ਅਕਾਲੀ, ਕਾਂਗਰਸੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇਵ ਮਾਨ ਨੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਾਂ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਚੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੱਥ ਖੜੇ ਕਰਕੇ ਸਬ ਕਮਿਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੇਡ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰੰਨਾ ਸਾਧਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਈ ਢੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਹੋਰ ਕਾਰਗਰ

ਜਲੰਧਰ : ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਘਰ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੁੱਠਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਕੋਛੜ, ਚੰਗੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਵਿਜੈ ਬੋਬਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ਕਿਤਾਬ ਘਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭਾਈ ਸੋਭਿਤ ਸਿੰਘ ਕਿਰਤੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਾਈਬਾਈ ਦੀ ਸਹੂਲਤ

ਸਿਮਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਤ

ਸ਼ਮਾਣਾ (ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ)-ਸਿਮਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਖਹਿਰਾ ਦੀ 26 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ, ਇਸ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਾਧਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਪਾਰਟੀਕ ਸੰਸਾਧਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ ਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਸ਼ਮਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਧਾ ਪਾ ਕੇ ਤੇ ਗੁਲਦਸਤਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸਿਮਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਖਹਿਰਾ ਪਿੰਡ ਬਿਰਭਵਾਲ ਦੀ ਗਿਣਤ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਮੁਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਭਰ 'ਚ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ 15ਵਾਂ ਨੰਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਏ ਐੱਸ ਬਣੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਬਣੀ।

ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਫਿਰ ਮੁਲਤਵੀ

ਗੁਰੂ ਹਰਸਾਧੋ (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ)-ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਗੁਰੂ ਹਰਸਾਧੋ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਚੋਣ ਅਲਾਹਾ ਤਿਆਰ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਫ਼ਤਰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇ। ਇਸ ਚੋਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਸ਼ਾਮ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਚੋਣ ਲਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਮੇਤ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਸ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਲਈ ਕੁੱਲ 17 ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 8, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 5, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ 3 ਤੇ ਇੱਕ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੀ ਚੋਣ ਸਮੇਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਫ਼ੀ ਉਤਸ਼ਾਹ 'ਚ ਨਜ਼ਰ ਆਏ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਚੋਣ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤੇ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਹੁਣ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ 8 ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਚੋਣ ਮੁਲਤਵੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਚੋਣ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਨ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਲਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫ਼ੈਸਲੇ : ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ

ਔਰਤਾਂ ਨੇ 'ਜਾਗੋ' ਕੌਰ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ-ਪੀਆਂ ਸ਼ਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸਵਾਗਤ

ਪੂਰੀ (ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ)-ਪੂਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ-ਪੀਆਂ ਸ਼ਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ' ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 'ਜਾਗੋ' ਕੌਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਢੋਲ ਵਜਾ ਕੇ ਤੇ ਜਾਗੋ ਲੈ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਮਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਜਾਗੋ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੈਲੀ ਕੱਢੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਪੂਰੀ ਦੇ ਵੁਮੈਨ ਵਿੰਗ ਦੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ-ਪੀਆਂ ਸ਼ਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ' ਨਾਲ ਸੁਬੇ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਜੋਸ਼ਾ ਵੀ ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਕਦਮ ਹੈ। ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਰਵੰਡ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹਰ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਨਿਜ਼ਾਮਵਾਲਾ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਪਰਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਵਿਰੋਜਪੁਰ (ਅੰਬਕ ਸ਼ਰਮਾ)-ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੱਡੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੀ ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਮੁਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਪਰਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿਆਰੀ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਡ ਨਿਜ਼ਾਮ ਵਾਲਾ ਦੇ ਕਈ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਪੱਕਾ ਫ਼ੈਸਲਾ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਿਨਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਕਾਜ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਸਾਧਕ ਸਿੰਘ, ਸੋਠੂ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਹੁਲ, ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ, ਪੁੰਮ ਸਿੰਘ, ਸਲਮ ਸਿੰਘ, ਵਿਰਾਸਾ ਸਿੰਘ, ਚਰਗ ਸਿੰਘ, ਜੰਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਰਾਗ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ 'ਚ ਆਪਣੀ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਕੌਸਲ ਗੜੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਜਨੀਸ਼ ਸੋਢੀ, ਰਵੀ ਤਾਰਿਲ, ਛਾਉਣੀ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਜਨੀਸ਼ ਗੋਇਲ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਭੁੱਲਰ, ਸੁਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਨੰਬਰਦਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਗਲੋਕੋਮਾ ਹਫ਼ਤਾ ਤਹਿਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਾਲੇ ਮੋਤੀਏ ਨਾਲ ਇਕਦਮ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ : ਡਾ. ਰੇਖਾ ਭੱਟੀ

ਮੋਤੀਏ ਦੇ ਲੱਛਣ, ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਤੇ ਬਚਾਅ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਸਪਾਸਨ ਸਿਰ ਦਰਦ ਜਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਚਸ਼ਮਿਆਂ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਬਦਲਣਾ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦਵਾਲੇ ਚੱਕਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ, ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਲੀ ਤੇ ਦਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਗਤੀ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਆਦਿ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨੇੜੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾ ਚੱਕ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਆਉਣਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮਨ ਕੰਬੋਜ ਬੀ ਈ ਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਅਨੁਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫਾਸਮ ਭਰਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧੁਕ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਕੱਚ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਕੁਚਰਦੇ ਤੇ ਗੈਰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਸਟਾਫ਼ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ।

ਸ਼ਾਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ...

ਯਕੀਨੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ-ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਨਾਇਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ

ਏ ਕੇ-47 ਤੇ ਤਿੰਨ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਸਮੇਤ ਦੋ ਕਾਬੂ

ਫੋਰਟ/ਖਾਸਾ, (ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਬਪਾਲ ਸਿੰਘ)- ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚਾਈ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਏ.ਕੇ-47 ਆਸਲਟ ਰਾਈਫਲ, ਤਿੰਨ ਗੈਲਕ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਅਸਲ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਕਰਨ ਵਿਚ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਪੌਸ਼ ਕਾਰਕਰਮ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ.ਦਿਵਾਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੁਰੇਲ ਮੀਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਥਾਣਾ ਘਰਿਡਾ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਗੈਰਸਟਰ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਸਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖੋਪ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ (ਐੱਸ.ਪੀ.-ਡੀ)

ਅੰਦੱਤਿਆ ਵਾਰੀਅਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਐੱਸ.ਪੀ. ਅਟਾਰੀ, ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ.-ਡਿਵੈਕਟਿਵ, ਵਿਚਾਰਜ ਸੀ.ਆਈ.ਏ ਤੇ ਐੱਸ.ਐੱਚ.ਓ ਘਰਿਡਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੌਰਾਨ ਪਿੱਛ ਮੁਹਾਵਾ, ਥਾਣਾ ਘਰਿਡਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ 2 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਏ.ਕੇ-47

ਆਸਲਟ ਰਾਈਫਲ, 2 ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਏ.ਕੇ-47, 36 ਰੌਂਦ ਏ.ਕੇ-47, 3 ਗੈਲਕ ਪਿਸਤੌਲ, 4 ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਤੇ 4 ਰੌਂਦ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਉਬਰ ਸੂਰਜ ਵਾਸੀ ਨਵੀਂ ਅਹੁਦਾ, ਅਟਾਰੀ ਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ ਰਹਿਤ ਵਾਸੀ ਸੁਬਾਸ਼ ਕੋਡ, ਅਸਲਾਟ ਰਾਈਫਲ, 2 ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਏ.ਕੇ-47, 36 ਰੌਂਦ ਏ.ਕੇ-47, 3 ਗੈਲਕ ਪਿਸਤੌਲ, 4 ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਤੇ 4 ਰੌਂਦ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਉਬਰ ਸੂਰਜ ਵਾਸੀ ਨਵੀਂ ਅਹੁਦਾ, ਅਟਾਰੀ ਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ ਰਹਿਤ ਵਾਸੀ ਸੁਬਾਸ਼ ਕੋਡ, ਅਸਲਾਟ ਰਾਈਫਲ, 2 ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਏ.ਕੇ-47, 36 ਰੌਂਦ ਏ.ਕੇ-47, 3 ਗੈਲਕ ਪਿਸਤੌਲ, 4 ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਤੇ 4 ਰੌਂਦ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ।

ਫੋਰਟ ਵਜੋਂ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਦੇਣੇ ਸਨ। ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੋਭਲਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਸਲਾ ਪੁਲਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਾਰਗੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਸਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਥਾਣਾ ਘਰਿਡਾ ਵਿਚ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੁਕਿਆ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੁਰੇਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਮਨ- ਮਾਨੀਆਂ, ਨਵੇਂ ਬੀਜ ਐਕਟ, ਮਨਰੋਗਾ ਸਕੀਮ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਨਵੇਂ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ।

ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮਾਰਚ ਉਪਰੰਤ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੁਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅੱਲੜ ਪਿੰਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਮਾਰਨ ਤੇ ਉਤਾਰੂ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਆਪ

ਲੜਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਨ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਮਨ- ਮਾਨੀਆਂ, ਨਵੇਂ ਬੀਜ ਐਕਟ, ਮਨਰੋਗਾ ਸਕੀਮ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਨਵੇਂ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ।

ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਡਟ ਕੇ ਹਿਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਜੇਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਆਦੀ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਜਾਨਚੀ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਡੁਗਰੀ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਮੀਰ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਮੀਰ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੋਤਾ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅੱਲੜ ਪਿੰਡੀ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਗਣ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਲੀਨਗਲ, ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂਆਂ ਬੀਬੀ ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

‘ਆਪ’ ਨੇ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫਾ ਦਿੱਤਾ : ਤਲਬੀਰ ਗਿੱਲ

ਸਮੀਠਾ (ਜ਼ੋਇਮ ਅਨੰਦ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਾਰੰਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸੂਬੇ ਦੀ ਹਰੇਕ ਜਨਤਕ ਵਰਗ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਰਗ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਪੰਦਰਾਂ ਸੌ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਹਿਲਾ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਤਲਬੀਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ

ਪੱਕੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਰਚ ਸਵੈਚੱਲ ਸਿੱਖ ਪੁੰਨੂ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ, ਸਰਪੰਚ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਗੇਵਾਲ, ਸਰਪੰਚ ਚੰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਜੈਬਾਲੀ, ਸਰਪੰਚ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ, ਸਰਪੰਚ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਪੁੰਨੂ, ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਡੇ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗ ਕਰਾਂ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਿੰਘ, ਗੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ, ਨੀਰਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਅਭਵੰਤੀ ਮਨੀਆ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਚੰਡੇ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ : ਜਮਹੂਰੀ ਫਰੰਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ)- ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰੀਨ ਹੇਟ ਵਿਰੋਧੀ ਜਮਹੂਰੀ ਫਰੰਟ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਆਗੂਆਂ ਯਸ਼ਪਾਲ ਝਬਾਲ, ਐੱਡਵੋਕੇਟ ਅਮਰਜੀਤ ਬਾਈ ਅਤੇ ਸਮੀਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਸ਼ੀਆਂ ਏਮੇਸੀਆ ਵੱਲੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਖ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਜਥੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹਿੰਮ (ਸੀਏਐੱਸਆਰ) ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਵਰਤਾਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਐੱਡਵੋਕੇਟ ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਾਗਲਿੰਗ ਦੀ ਪਿਛਲੇ 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਚੁੱਕੇ ਕੇਸਾਂ ਤਹਿਤ ਜਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਪਾਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੀਏਐੱਸਆਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੇ ਜਮਹੂਰੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਿਸ਼ਤਯਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਗਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਰਕੁੰਨ ਇਕੱਠਿਆਂ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮਾਸਟਰ

ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ਾਤਰ ਏਕਤਾ ਮੰਚ ਦੀ ਕਾਰਕੁੰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਕੁੱਝਲੀ-ਸੋਨੀਪਤ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਰਕੁੰਨ ਸ਼ਿਵ

ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਰਥ ਕੈਂਪ ਦੇ ਵਿਜੇ ਨਗਰ ਝਬਲ ਸਟਰੀਟ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਲਸ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ਾਤਰ ਏਕਤਾ ਮੰਚ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਅਕਸ਼ੈ, ਦਿੱਲੀ, ਹੁਦਰ, ਕਿਨਤ ਤੇ ਗੋਰਵ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨੀਵਰਨ ਤੇ ਡੀਜੀਕਰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਮ ਦੀ ਕਾਰਕੁੰਨ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਐੱਡਵੋਕੇਟ ਏਕਤਾਮ ਸ਼ਮਾਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਝੁੱਕੇ ਕੇਸਾਂ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਏਮੇਸੀਆ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਵਾਰੀਕੋ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਫਰੰਟ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟਿ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਉੱਪਰ ਜਬਰ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਹਿੰਦਸੀ ਆਰਥਿਕ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਹੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨਬੰਦੀ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਆਦਿ ਤੇ ਲਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨ ਸਮੇਂ ਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਮਨਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਲਾਪਤਾ ਹਨ ਜੋ ਸੀਏਐੱਸਆਰ ਦੇ ਪੁੰਗਰਾਮ

ਆਨੰਦ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਜੇਠੂਵਾਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਰਿਹਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ

ਸਮੀਠਾ (ਜ਼ੋਇਮ ਅਨੰਦ)- ਪੀ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਐੱਨ. ਐਮ. ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਨੰਦ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ, ਜੇਠੂਵਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੀ. ਐੱਨ. ਐੱਮ. ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਮਨਤਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾ (80%), ਗਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ

ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਆਨੰਦ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਸਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਨੰਦ ਕਾਲਜ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀ.ਐੱਫ. ਲਈ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਥੇ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਗੁਣਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਆਨੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਨਤੀਜੇ

ਦੁਸ਼ਾ (79%), ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ (78%) ਅਤੇ ਅਰਮਨ ਤੇ ਕਿਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਚੌਥਾ ਸਥਾਨ (76.8%) ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਆਨੰਦ, ਵਾਇਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਜੀ. ਐੱਸ. ਚਿੱਲੋ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਧਾ ਗੁਪਤਾ ਆਨੰਦ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨ ਕੁਮਾਰੀ, ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਿੰ. ਗਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਸੋਹਲ ਅਤੇ ਨਰਸਿੰਗ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਸੁਧਾ ਸਰੀਨ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ

ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੇ ਐਂਡਰ-19 ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕਰਵਾਏ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)- ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਕੁਠੇੜ ਕ੍ਰਿਕਟ ਗ੍ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਐਂਡਰ-19 ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ 120 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਚੋਣ ਪੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਗ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ, ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ, ਫੀਲਡਿੰਗ ਹੁਨਰ, ਫਿਟਨੈਸ ਅਤੇ ਮੈਚ ਟੈਪਰਮੈਂਟ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ ਦੇ

‘ਆਪ’ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਮਨ ਭੱਲਾ ਗੁੱਪਤ ਐਸੀਏਸ਼ਨ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੇ ਐਂਡਰ-19 ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕਰਵਾਏ

ਗੁਪਤ ਐਸੀਏਸ਼ਨ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸਨੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸੀਏਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕ੍ਰਿਕਟ ਪ੍ਰਿਥਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੈਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚੇਲੇਬੱਧ ਹੈ। ਗੋਡ ਕੋਚ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕੀਤੀ। ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਅਮਨ ਭੱਲਾ ਨੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ, ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ।

‘ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ‘ਚ ਜਾਰੀ ਕੱਢੀ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ, ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ)- ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚਾਰਕੇ ਮਨ ਖਰੀਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰੂ ਪਾਰਕ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੱਢੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ ਮਾਤਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਰਚਨਾ ਬਹਿਲ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਹਲਕਾ ਵਿਚਾਰਕੇ ਅਮਨ ਬਹਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਉਪਗ੍ਰਾਹ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਇਲਾਜ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸਹਾਯਾ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਆਮ ਘਰਾਂ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ 1000 ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਮ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਕੇ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਰਕਮ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਲਾਮ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਇੰਜ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਕਾ ਲਾਮ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਕਾ ਲਾਮ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਤਰ ਕਾਲਜ ਯੁਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਗੁਇੰਜ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਮਾਠਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਗੌਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਇੰਜ ਦੌਰਾਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਕਮ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਕਾਲਜ ਯੁਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਤਹਿਦਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਲੀਨ

1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਪੁਰਾ ਕੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਵਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ : ਸਿਆਲਕਾ

ਚੰਡੀਫਾ ਦੇਵੀ (ਖੁਬਰਾਲ ਸੁੰਦਰ)- ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐੱਸ.ਸੀ. ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁਠਾ-ਪਿਤਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਤੀ ਸਾਲ 2026-27 ਦਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋ ਚੌਠੇ ਮੌਕੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 600 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿੱਲ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਾਭਨੀਕ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਆਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ

ਅਰਜੀ ਸ਼ਿਵ ਦੁਰਗਾ ਮੰਦਰ 'ਚ 23ਵਾਂ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ 22 ਨੂੰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਅਰੰਭਾ)- ਪਰਮ ਸੰਤ ਅਦਵੈਤ ਸਵਰੂਪ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਅਰਜੀ ਦੇਵਾ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਆਗੇਠਵਾਰ ਨਾਲ 23ਵਾਂ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਐਤਵਾਰ 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਸਭਿਤ ਮਾਤਾ ਕੋਸ਼ਿਲਿਆ ਦੇਵੀ ਬੀ. ਬੀ. ਚੇਰੀਠੇਲ ਡਾਇਰੈਕਟਿਵ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਆਪਣੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ 'ਚ ਖੁਨਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਲਿਆ ਸੰਪੰਨ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਅਰਜੀ ਸ਼ਿਵ ਦੁਰਗਾ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਮਿੰਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬੂ ਬਾਲ ਕਿਸ਼ਨ, ਸੇਵਕ ਸੋਹਣ ਲਾਲ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦੁਦੇਵਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਇਕੱਠੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੁਨਦਾਨ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਕੋਈ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਨੀ ਪੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅੰਗਤਾਂ ਖੁਨਦਾਨ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰੀਤੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸਤੀਸ਼ ਬੱਲੂ, ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲਰ ਅਰਵਿੰਦ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਵਿਨਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੈਲਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਯੋਗੀ, ਅਠਕ ਬਿਜਲੀ ਵਾਲੇ, ਬਿੰਨੂ ਭਗਤ ਸਹਿਤ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ-ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ 40% ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਕੇ ਨਰੇਗਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਰੋਅ 'ਚ : ਦੁਧਾਲਾ

ਚੰਡੀਫਾ ਦੇਵੀ (ਖੁਬਰਾਲ ਸੁੰਦਰ)- ਪਿੰਡ ਵਧਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸੀਪੀਆਈ ਅਟਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੈਕਟਰੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਰਵਾਲੀ ਕਮਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ 40% ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਕੇ ਨਰੇਗਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਰੋਅ 'ਚ : ਦੁਧਾਲਾ

ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ 40% ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਕੇ ਨਰੇਗਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਰੋਅ 'ਚ : ਦੁਧਾਲਾ

ਚੰਡੀਫਾ ਦੇਵੀ (ਖੁਬਰਾਲ ਸੁੰਦਰ)- ਪਿੰਡ ਵਧਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸੀਪੀਆਈ ਅਟਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੈਕਟਰੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਰਵਾਲੀ ਕਮਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ 40% ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਕੇ ਨਰੇਗਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਰੋਅ 'ਚ : ਦੁਧਾਲਾ

ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿੰਗ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਸਟ੍ਰੀਟ ਫੂਡ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ

ਪੱਟੀ, (ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ)- ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਵਿਚਾਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਦੇ ਨਿਦਾ-ਨਿਦੇਸ਼ਾਂ ਹੁਣ ਅਨੁਸਾਰ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿੰਗ ਤਰਨਤਾਰਨ ਨੇ ਡਾ. ਸੀ. ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਸਟ੍ਰੀਟ ਫੂਡ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਸਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਗੇਖਣ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਹਤ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਸਾਕਸ਼ੀ ਖੋਲਸਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਮੁਹਿੰਮ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ), ਅਜੈ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਨੇਟਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸੰਕਲਪ ਸੈਨੇਟਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਟੀਮ ਨੇ ਨੁਰਦੀ ਕੌਰ, ਜੰਦਿਆਲਾ ਰੋਡ, ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਰੋਡ ਸਮੇਤ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਚੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐੱਫਬੀਓਐੱਸ ਨੂੰ

ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ 40% ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਕੇ ਨਰੇਗਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਰੋਅ 'ਚ : ਦੁਧਾਲਾ

ਚੰਡੀਫਾ ਦੇਵੀ (ਖੁਬਰਾਲ ਸੁੰਦਰ)- ਪਿੰਡ ਵਧਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸੀਪੀਆਈ ਅਟਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੈਕਟਰੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਰਵਾਲੀ ਕਮਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ 40% ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਕੇ ਨਰੇਗਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਰੋਅ 'ਚ : ਦੁਧਾਲਾ

ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ 40% ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਕੇ ਨਰੇਗਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਰੋਅ 'ਚ : ਦੁਧਾਲਾ

ਚੰਡੀਫਾ ਦੇਵੀ (ਖੁਬਰਾਲ ਸੁੰਦਰ)- ਪਿੰਡ ਵਧਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸੀਪੀਆਈ ਅਟਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੈਕਟਰੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਰਵਾਲੀ ਕਮਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟ

ਨਿਵੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਸੈਮਿਨਲ: ਮਜ਼ਬੂਤ ਏਕੀ ਸਿਸਟਮ ਤੇ ਯੂਨੀਕੋਰਨ ਸਟਾਰਟਅੱਪਸ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ / ਐੱਸ ਏ. ਐੱਸ ਨਗਰ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ)- ਇੱਥੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ ਸੈਮਿਨਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਆਈਡੀਆ ਟੂ ਇਮਪੀਕਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਸਿਰਲੱਖ ਤਹਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਮਿਨਲ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਮਿਨਲ ਵਿੱਚ ਸੈਮਿਨਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਆਈਡੀਆ ਟੂ ਇਮਪੀਕਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਸਿਰਲੱਖ ਤਹਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਮਿਨਲ ਵਿੱਚ ਸੈਮਿਨਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਆਈਡੀਆ ਟੂ ਇਮਪੀਕਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਸਿਰਲੱਖ ਤਹਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਮਿਨਲ ਵਿੱਚ ਸੈਮਿਨਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਆਈਡੀਆ ਟੂ ਇਮਪੀਕਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਸਿਰਲੱਖ ਤਹਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 1,00,000 ਰੁਪਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਰਿਣਾਮ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਤਿੰਨ ਵਰਗਾ ਨੂੰ ਸਟਾਰਟਅੱਪਸ ਨੂੰ ਭੰਗਿਰਾ ਅਤੇ ਹੈਂਡਰੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਉਪਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਚਾਨਣ ਪਾਇਆ। ਸਮਾਜ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਐਚ ਐਮਵੀਰ ਆਨੰਦ ਨੇ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਕ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਸੈਮਿਨਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਰਚਾ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੀਖਿਤ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ 'ਚ 10420 ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਮਨੋਜ ਲਾਡੀ)-10 ਬੈਂਚਾਂ ਵੱਲੋਂ 17 ਕਰੋੜ 08 ਲੱਖ 40 ਹਜ਼ਾਰ 516 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਹਜ਼ਾਰੇ ਗਏ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-ਕਮ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿਆ ਸੂਚ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਮਿਸ ਪਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟ ਖੋਪਲੋਸ਼, ਸ. ਸ. ਨਗਰ ਅਤੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਲਾਚਰ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-ਕਮ-ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿਆ ਸੂਚ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੌਮੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਦੌਰਾਨ ਲਗਾਏ ਗਏ 10 ਬੈਂਚਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ 11281 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10420 ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਦੋਵਾਂ ਪਿਠਾਂ ਦੀ ਆਸਪਾਸੀ ਸਹਿਣੀ ਨਾਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ 17 ਕਰੋੜ 08 ਲੱਖ 40 ਹਜ਼ਾਰ 516 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਸੁਣਾਏ ਗਏ।

ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਪੱਥਰ 'ਤੇ 9 ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਕੋਰਟ, ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ, ਬਲਾਚਰ ਵਿਖੇ 1 ਬੈਂਚ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਕੌਮੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਦੌਰਾਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਬਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ (ਜਨ-ਉਪਯੋਗੀ ਸੇਵਾਵਾਂ) ਅਮਰ ਕਪੂਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ, ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਬਲਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣ, ਵਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-1 ਮਿਸ. ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਜੋਸ਼ੀ, ਵਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-99 ਮਿਸ ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਮਿਸ ਪਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਿਸ ਕੰਪਲ ਪੰਜਲ, ਵਪੀਕ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਮਿਸ ਤੁਸ਼ਾਰ ਕੰਠ ਵਿਚ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਐਸ.ਡੀ.ਜੇ.ਐਮ ਬਲਾਚਰ ਮਿਸ. ਲਵਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (

ਜੂਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਸਿਮਰਨ ਚਲਾਨਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਤਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਦੋਵੇਂ ਪਿਠਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਣੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਦੇ ਤੌਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਐਨ.ਜੀ.ਓ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਦੋਵਾਂ ਪਿਠਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ਼ੀਨੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਸੀ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਪਿਠਾਂ ਤੋਂ ਪਰ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵੀ ਘਟਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ।

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਆਇਆ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਏਕਤਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ : ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਮੋਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ)- ਸਾਬਕਾ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਛੇਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵਾਹਿਗੰਗਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਡੇ ਦੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੀ ਰਕਮ 6 ਵੀਸਦੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹਰ ਵਾਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਛੇਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵਾਹਿਗੰਗਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਡੇ ਦੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੀ ਰਕਮ 6 ਵੀਸਦੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹਰ ਵਾਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਛੇਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵਾਹਿਗੰਗਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਡੇ ਦੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੀ ਰਕਮ 6 ਵੀਸਦੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾ ਕਰੇ, ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੁਲਾਸ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ। ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ 6 ਵੀਸਦੀ ਵਿਆਜ ਇਹ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ 35,000 ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦੀ ਕਮਾਈ

ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਥਾ ਮਾਰਚ ਜਾਰੀ

ਗੁਰੂਸ਼ੇਖਰ, ਗੁਰਿਆਰਪੁਰ (ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ)- ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਐਮ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ 11 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 20 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਥਾ ਮਾਰਚ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਰੋਸ ਰੇਲੀ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬਾਈ ਜਥਾ ਗਦਰੀ ਬਾਥਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਠ ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਮਾਕ ਪੁਰਾਣੇ ਬੰਸ ਸਟੇਡ ਵਿਖੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਮੋਖ ਗੁਰਨੋਕ ਸਿੰਘ ਭੱਜਲ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਖੀ ਵਿੰਡ, ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਜਥੇ ਦਾ ਨਿੱਠਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਢੀ ਸਰਕਾਰ ਪੁੰਜੀਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿਤ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਦੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਰਤ ਕੱਢ, ਬੀਜ ਖਿੱਲ, ਬਿਜਲੀ ਸੌ ਖੋਲ੍ਹੋ 2025, ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਮਨਰੋਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਬੀ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਦੇਣ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਢੀ ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ ਬਣਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕ਼ ਦੇ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਜਥੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ੇਖਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਲੀ ਰੇਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਫ਼ੇਲੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਕਰਾਇਮ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ, ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੋਖਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ, ਸੁਭਾਸ਼ ਮੱਟੂ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬੁਝੋਆ, ਸੁਲਿੰਦਰ ਚੁੱਬਰ, ਨੀਲਮ, ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਕੌਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸ਼ਯਾ, ਹਰਬਜਨ ਸਿੰਘ, ਜਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਂਦੀ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੰਮ ਸਿੰਘ, ਕਮਲੀ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੰਨਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ, ਚਮਨ ਲਾਲ, ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਲਾਠੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੁਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

Public Notice

I, Kusum W/o Sh. Banshraj Yadav U Pure Kisan Dutt Aliya Bhatt, Para, Sultanpur, Para, Uttard Pradesh also Residing as 8-D, Sewerage Board Colony, Model Town, Jalandhar, Punjab hereby solemnly declare that I am the legally wedded W/o Sh. Banshraj Yadav S/o Sh. Ram Dulare who has been working in Sewerage Board and he was also known by the name of Prabhu Dayal S/o Sh. Ram Dulare. Banshraj Yadav & Prabhu Dayal Both name are one and same Person.

PUBLIC NOTICE

This is to be put to notice that on behalf of my client Aadhar Housing Finance Ltd. (AHFL) Following Public Notice for loss of original document may be published by the company/owner in loan case of Raju SinghApp ID:301041338
"Manish Sharma S/o Deepak Kumar, is owner in possession of the property No. UD No. S217-00915 (House No. 15 Property No. BU-134-43/2015) Measuring 3 Marla (1Marla=207 Sq. Ft.) Comprising Under Khaska No. 1394 Situated at Abadi Sangat Sangar Nagar, Tehsil and Distt Jalandhar vide Transfer Deed No. 16662 22.05.2026. and she had entered into an Agreement to Sell with Manish Sharma S/o Deepak Kumar for the before said Property. The previous chain document i.e. Original Sale Deed No. 1625 26.05.2005R/o Jalandhar have been lost/missing & is not traceable and owner is intending to lodge/register DDU/LOL information report is respect to loss of above said document to the company, Bank or any person having claim. Objection related to above transactions/ document and any objection regarding mortgageof said property with AHFL, he/she may raiseobjection to AHFL 1st Floor, No. 5 & 6, Court Road, Opposite DC Office, PUDA Complex, Rajinder Nagar, Jalandhar, within 7 days from the date of publication. Claiming which no claim will be entertained later by AHFL."
Lalit Kakkar, Advocate, Jalandhar

ਅਦਾਲਤੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਜ਼ਿਨੀਤ ਕੌਰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ-ਕਮ-ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਰਜਾ ਅੰਦਲ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਕੇਸ ਨੰ. 61-ਐੱਨ ਟੀ ਆਰ ਸੀ ਐੱਮ ਐੱਸ ਨੰ. 12/2024 ਦਾਇਰ ਮਿਤੀ 01-07-2025
ਸੈਲਾ ਮਿਤੀ: ਪੰਚਿੰਗ ਤਰੀਕ ਪੱਥੀ: 02-04-2026
ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਦਾ 68 ਸਾਲ ਪੁੱਤਰ ਚੌਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਫੇਰੂਮਾਨ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। (ਮੋਬਾਇਲ ਨੰ. 95306-57330) ... (ਸਾਹਿਲ) ਖ਼ਤਮ

(1) ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ (2) ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਚੌਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ (3) ਚੰਦਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਲਨੀਤਾ ਸਿੰਘ (4) ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਵਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ (5) ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੁੰਦਣ ਸਿੰਘ (6) ਲਵਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ/ਵਿਧਵਾ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੁੰਦਣ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਆਮ ਪਿੰਡ ਫੇਰੂਮਾਨ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (7) ਰਾਮੀ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਵਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਵਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਆਮ ਪਿੰਡ ਫੇਰੂਮਾਨ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (8) ਸੋਨੀ ਪੁੱਤਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸੰਤੋਲਾ ਵਾਲ ਵਾਲ ਪਤਨੀ ਲੰਘ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸੰਤੋਲਾ ਵਾਲ ਵਾਲ ਵਾਲ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (9) ਸੁਕੇ ਕੌਰ ਬਚਨ ਜਲਾਨਾਬਾਦ ਰਾਹੀਂ ਭਰਮ ਮੈਨੋਜ (10) ਪੰਜਾਬ ਗੁਮਾਸਤੀ ਕੌਰ ਬਚਨ ਮੈਨੋਜ ਰਾਹੀਂ ਭਰਮ ਮੈਨੋਜ (11) ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਨੀ ਸਿੱਕਰੀ ਪੇਂਡੋਬਾਈ ਵਿਕਾਸ ਬੇਕ ਬਚਨ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਰਾਹੀਂ ਭਰਮ ਮੈਨੋਜ। ... (ਉਦਵਾਰਦਾਸ) ਦਰਮਾਸ਼ ਬਚਾਏ ਕਰਵਾਉਣ ਖਾਤਾ ਤਕਸੀਮ ਅਧੀਨ ਰੋਜ਼ ਧਾਰਾ 111 ਪੰਜਾਬ ਲੋੜ ਰੋਕਾਓ ਐਕਟ 1887 ਖ਼ੂਮੀ ਤਦਾਦੀ 06 ਨਾਲ 14 ਮਰਲੇ ਖਾਤਾ ਖਤੀਨੀ ਨੰਬਰ 13/35 ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਾਲ 2019-2020 ਰੁਦਬਸਤ ਨੰ. 13 ਵਾਕਿਆ ਰਕਬਾ ਪਿੰਡ ਫੇਰੂਮਾਨ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਨੋਟਿਸ ਖ਼ਤਮ ਨਜ਼ਦ ਪਬਲਿਕ ਇਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਵਾਰਦਾ ਦੀ. 2 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਉਦਵਾਰਦਾ ਦੀ. 1, 3 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 10 ਤੱਕ ਦੀ ਇਤਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਤਰੀਕ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸਿਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੀਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਉਦਵਾਰਦਾ ਦੀ. 1, 3 ਤੋਂ 10 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਚੀਤ ਜਾਂਚਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦਵਾਰਦਾ ਨੂੰ ਉਦਵਾਰਦਾ ਅਦਾਲਤ ਸੇਠ ਸੇਠੀ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੱਥੀ ਮਿਤੀ 02-04-2026 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਲਜਨ ਅਦਾਲਤ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਇਤਹਾਸ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਬੰਧਿਤ ਕੌਰ ਸੇਠੀ ਅੰਦਰ ਜੇਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਹਾਸਕ ਕਾਰਵਾਈ ਆਮ ਵਿੱਚ ਨਿਅੰਤਰੀ ਸਵੀਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੰਗ ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਮੌਕੇ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੋਹ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਸਹੀ/- ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਰਜਾ ਅੰਦਲ-ਕਮ-ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ।
(ਨੰਬਰ : ਰੋਡ/ਤਹਿ./2027, ਮਿਤੀ : 06/03/2026)

ਅਦਾਲਤੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਜ਼ਿਨੀਤ ਕੌਰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ-ਕਮ-ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਰਜਾ ਅੰਦਲ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਕੇਸ ਨੰ. 62-ਐੱਨ ਟੀ ਆਰ ਸੀ ਐੱਮ ਐੱਸ ਨੰ. 13/2024 ਦਾਇਰ ਮਿਤੀ 12-06-2025
ਸੈਲਾ ਮਿਤੀ: ਪੰਚਿੰਗ ਤਰੀਕ ਪੱਥੀ: 02-04-2026
ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਦਾ 68 ਸਾਲ ਪੁੱਤਰ ਚੌਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਫੇਰੂਮਾਨ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। (ਮੋਬਾਇਲ ਨੰ. 95306-57330) ... (ਸਾਹਿਲ) ਖ਼ਤਮ

(1) ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਚੌਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ (2) ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ (3) ਚੰਦਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਲਨੀਤਾ ਸਿੰਘ (4) ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਵਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ (5) ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੁੰਦਣ ਸਿੰਘ (6) ਲਵਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ/ਵਿਧਵਾ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੁੰਦਣ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਆਮ ਪਿੰਡ ਫੇਰੂਮਾਨ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (7) ਰਾਮੀ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਵਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਵਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਆਮ ਪਿੰਡ ਫੇਰੂਮਾਨ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (8) ਸੋਨੀ ਪੁੱਤਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸੰਤੋਲਾ ਵਾਲ ਵਾਲ ਪਤਨੀ ਲੰਘ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸੰਤੋਲਾ ਵਾਲ ਵਾਲ ਵਾਲ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (9) ਸੁਕੇ ਕੌਰ ਬਚਨ ਜਲਾਨਾਬਾਦ ਰਾਹੀਂ ਭਰਮ ਮੈਨੋਜ (10) ਪੰਜਾਬ ਗੁਮਾਸਤੀ ਕੌਰ ਬਚਨ ਮੈਨੋਜ ਰਾਹੀਂ ਭਰਮ ਮੈਨੋਜ (11) ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਨੀ ਸਿੱਕਰੀ ਪੇਂਡੋਬਾਈ ਵਿਕਾਸ ਬੇਕ ਬਚਨ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਰਾਹੀਂ ਭਰਮ ਮੈਨੋਜ। ... (ਉਦਵਾਰਦਾਸ) ਦਰਮਾਸ਼ ਬਚਾਏ ਕਰਵਾਉਣ ਖਾਤਾ ਤਕਸੀਮ ਅਧੀਨ ਰੋਜ਼ ਧਾਰਾ 111 ਪੰਜਾਬ ਲੋੜ ਰੋਕਾਓ ਐਕਟ 1887 ਖ਼ੂਮੀ ਤਦਾਦੀ 06 ਨਾਲ 10 ਮਰਲੇ ਖਾਤਾ ਖਤੀਨੀ ਨੰਬਰ 13/35 ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਾਲ 2019-2020, ਰੁਦਬਸਤ ਨੰ. 13 ਵਾਕਿਆ ਰਕਬਾ ਪਿੰਡ ਫੇਰੂਮਾਨ, ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਆਸ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਨੋਟਿਸ ਖ਼ਤਮ ਨਜ਼ਦ ਪਬਲਿਕ ਇਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਵਾਰਦਾ ਦੀ. 1 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਉਦਵਾਰਦਾ ਦੀ. 1, 3 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 12 ਤੱਕ ਦੀ ਇਤਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਤਰੀਕ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸਿਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੀਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਉਦਵਾਰਦਾ ਦੀ. 2 ਤੋਂ 12 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਚੀਤ ਜਾਂਚਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦਵਾਰਦਾ ਨੂੰ ਉਦਵਾਰਦਾ ਅਦਾਲਤ ਸੇਠ ਸੇਠੀ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੱਥੀ ਮਿਤੀ 02-04-2026 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਲਜਨ ਅਦਾਲਤ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਇਤਹਾਸ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਬੰਧਿਤ ਕੌਰ ਸੇਠੀ ਅੰਦਰ ਜੇਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਹਾਸਕ ਕਾਰਵਾਈ ਆਮ ਵਿੱਚ ਨਿਅੰਤਰੀ ਸਵੀਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੰਗ ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਮੌਕੇ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੋਹ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਸਹੀ/- ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਰਜਾ ਅੰਦਲ-ਕਮ-ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ।
(ਨੰਬਰ : ਰੋਡ/ਤਹਿ./2029, ਮਿਤੀ : 06/03/2026)

ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ

ਮਾਣਯੋਗ ਡੀ ਐੱਸ ਈ (ਐ. ਸਿ) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਈ ਟੀ ਟੀ 2364 ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਅਧੀਨ 832 ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਧੀਨ 166 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 77 ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਲੱਗਭੱਗ 89 ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਐ ਸਿ) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂਬੱਧ (ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ) ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 2 ਦਿਨਾਂ ਉਪਰੰਤ ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਲਾਟ ਹੋਏ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਈ ਟੀ ਟੀ 2364 ਦੀ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਪਾਤਰਤਾ ਰੱਦ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਹੀ/- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਐ. ਸਿ) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

ਹਲਕਾ ਭੋਆ 'ਚ ਤਿੰਨ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਪੁਲ ਬਣਨਗੇ: ਕਟਾਰੂਚੱਕ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਭੋਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਗਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੌਮੀ ਅੰਗ ਵਾਧੂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਭੋਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸੀਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਪੁਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੀਡੀਆ ਕਨਾਕਰੀ ਕੌਮੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗਠਨ ਇਚਾਰਜ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਵੱਜੋਂ ਅਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਸੈਣੀ ਸਕੱਤਰ ਮਾਝਾ ਜ਼ਨ ਵੀ. ਸੀ. ਵਿੰਗ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਲਕਾ ਭੋਆ ਵਿੱਚ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਪੁਲ ਕੋਹਲੀਆਂ-ਕਿਲਪੁਰ ਤੋਂ ਜੱਲਾਲੀਆਂ ਬ੍ਰਿਜ ਤੋਂ ਪੱਲਾਹ ਰੋਡ 'ਤੇ ਜੱਲਾਲੀਆਂ ਦਰਿਆ ਉਪਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲੰਬਾਈ 155 ਮੀਟਰ, ਚੌੜਾਈ 12 ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਾਗਤ 19 ਕਰੋੜ 80 ਲੱਖ 5 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜਾ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਪੁਲ ਕੋਹਲੀਆਂ-ਕਿਲਪੁਰ ਤੋਂ ਸ਼ਿਗਾਰਵਾਨ ਨਾਲੋਂ ਦੇ ਉਪਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲੰਬਾਈ 162 ਮੀਟਰ, ਚੌੜਾਈ 12 ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਾਗਤ 21 ਕਰੋੜ 80 ਲੱਖ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੀਜਾ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਪੁਲ ਘੱਟਰ-ਧੀਰਾ ਰੋਡ ਤੋਂ ਗੁਲਪੁਰ ਰਿਵਲੈਂਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲੰਬਾਈ 85 ਮੀਟਰ, ਚੌੜਾਈ 12 ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਾਗਤ 18 ਕਰੋੜ 92 ਲੱਖ 23 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਪੁਲ

ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਮੀਪਤ ਹੈ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਮੀਪਤੀਆਂ

ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਮੇਲਨ 2026

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੋਰੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਮੇਲਨ 2026 ਦੌਰਾਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਫ ਕੋਰੀਆ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੋਰੀਆ ਦਰਮਿਆਨ ਵਪਾਰੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਭਾਈਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਉੱਨਤ ਨਿਰਮਾਣ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਹਿਯੋਗ, ਐਮ ਐਸ ਐਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ। ਮੰਤਰੀ ਕੋਲੋਲ ਯੂ-ਜਿਨ ਚੋਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ 670 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਰੀਆਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ, ਜਹਾਜ਼ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਉੱਨਤ ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੀ ਸੀ ਐਮ ਗੁੱਪਤ ਆਫ ਸਕੂਲਜ਼ ਅਤੇ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿੱਖਿਆ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਇੱਕ ਆਈ ਐੱਚ ਟੂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੋਰ ਚੰਦ ਪੰਨੀਟੈਕਨਿਕ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 'ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ' ਜਿੱਤੀ

ਜਲੰਧਰ (ਸ਼ੇਲੀ ਐਲਬਰਟ) ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਮੀਤ ਕੰਵਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਈਸੀਐਮ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਈ ਸੀ ਟੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸੀ ਟੀ ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਟੱਗ ਆਫ ਵਾਰ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤਕਨੀਕੀ ਗੁਣ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੋਰ ਚੰਦ ਪੰਨੀਟੈਕਨਿਕ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੌਥਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ। ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਵੈਸ਼ਨਵੀ, ਜੈਦ, ਆਦਿਤਿਆ, ਗੁਰਜਿਤ ਅਤੇ ਪਾਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਰੋਬੋਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਮਨੀਸ਼ ਸਚਦੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਮਨੀਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਿੰਦਰ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਦੇਵਿਕਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਆਯੋਜਿਤ ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਟੱਗ ਆਫ ਵਾਰ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤਕਨੀਕੀ ਗੁਣ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੋਰ ਚੰਦ ਪੰਨੀਟੈਕਨਿਕ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੌਥਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ। ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਵੈਸ਼ਨਵੀ, ਜੈਦ, ਆਦਿਤਿਆ, ਗੁਰਜਿਤ ਅਤੇ ਪਾਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਰੋਬੋਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਮਨੀਸ਼ ਸਚਦੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਮਨੀਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਿੰਦਰ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਦੇਵਿਕਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਸਾਹਾਯਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਭੋਰਾਬੱਸੀ, (ਵਿੱਚ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ) ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨਾਮੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਰੋਸਟਰ-2' ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ਦੁਆਰੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਇਵੈਂਟ ਲਈ ਸੰਸਥਾਪਿਤ (ਸਿੱਖ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੈਂਪ) ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਥਿਯ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਥਿਤ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਿੰਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕੋਚਾਂ ਨੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮਾਰੀਚਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਏ ਕੋਚਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਡਰੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਆਦਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅੰਜ-ਕੌਲੂ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮੱਠਪੇ, ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਂਪ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਕੋਚਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਈ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਚਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਦਲਜੀਤ ਮਿਨਹਾੜ ਨੇ ਸ਼ੁਕਰਨਾ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਆਦਮਪੁਰ (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ) - ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾੜ ਵੱਲੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਮਤੀ ਭਰੋਲੀ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਅਰੰਭ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਕਰਵਾਉਣ ਉਪਰੰਤ - ਸ਼ੁਕਰਨਾ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ - ਹਾਜ਼ਰ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਐਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾੜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਅੱਜ ਸ਼ੁਕਰਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਮਤੀ ਵਿਖੇ ਸਮੇਤ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਤੇ ਵਰਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਵਾਵਾਂਗਾ।

ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਪਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 5-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਬਲਾਚਰ/ਪਿੰਜੇਵਾਲ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ/ਰਾਮ ਲਾਲ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਦੁਆਰਾ ਗਈਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਗੁੱਟਾਂ ਦੇ ਚੌਕ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਨਵਾਂ ਪਿੰਡ ਟਕਾਰਲਾ, ਟਕਾਰਲਾ ਉਪਲੋਡੀ ਪੱਤੀ, ਸ਼ੀਵੋਵਾਲ ਅਤੇ ਬਲੋਵਾਲ ਸੋਢੀ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 5-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੌਕ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ-ਨਾਲੀਆਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ, ਸਾਂਝੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲੋਵਾਲੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਉਪਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਮਹਾਂਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ (ਗੁਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੋਝੀ) - ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਮਹਾਂਸੰਘ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਿੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲੋਕਚਾਰਕ ਪਰਮਪਾਲ ਸੋਖਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਸਿੱਖ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲੋਕਚਾਰਕ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟੈੱਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਿ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦੀ ਸਿੱਖ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਫੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਜ਼ਾਰੇ ਉਪਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਟੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯੰਤਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਮਹਿਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿੱਤੇ ਭੱਟੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਾਲੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੀ ਵੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਭੁੱਟੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 2027 ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਭੁਗਾਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸਤਨਾਮ ਜਲਾਲਪੁਰ ਨੇ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀਆਂ ਗਰਾਂਟਾਂ

ਬਲਾਚਰ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ) - ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਸਤਨਾਮ ਜਲਾਲਪੁਰ ਨੇ ਖੋਜਾ ਬੇਟ, ਬੀੜ ਕਾਠਗੜ੍ਹ, ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਪਨਿਆਲੀ ਅਤੇ ਭੀਤਰਗੜ੍ਹ ਉਰਫ ਸੁਧਾ ਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਿਲਾ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਕੈਂਪਾਂ ਲਈ ਗਰਾਂਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ। ਖੋਜਾ ਬੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਸਮਾਜਨਾਯਾਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਯਕੀਨੀ ਕੀਤੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੀੜ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਗਲੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਭੀਤਰਗੜ੍ਹ ਉਰਫ ਸੁਧਾ ਮਜਰਾ ਨੂੰ ਭੇਡ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਓਪਨ ਜਿਮ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚ, ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਆਲਮੀ ਦਿੱਗਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਵਜੋਂ ਉਭਾਰਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਦਿੱਗਜ਼ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਮੇਲਨ-2026 ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮੋਹਰੀ ਸਟੀਲ ਕੰਪਨੀ ਆਰਸੇਲਰ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਕਸ਼ਮੀ ਐਨ. ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਿਹਨਤ, ਚੋਣਵੇਂ ਸਾਥਾਂ ਅਤੇ ਉਨੀਵਰਸਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਮਹਿੰਜਾ ਇਕ ਸੂਬਾ ਹੈ ਜਿਹੀ ਸਭੀ ਉਦਯੋਗ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਅੰਗ ਵਧਣ ਦੀ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਬੈਂਚਿੰਗ ਤੇਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਰਖਾਨਾ ਨਵੀਨਤਮ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 60,000 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਗੈਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿਵਾਇਨਰੀ ਨੇ ਉਤਪਾਦਨ 1000 ਟਨ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 3000 ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ 26,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੋਗਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ

ਪੈਟਰੋਕੈਮੀਕਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਲਕਸ਼ਮੀ ਐਨ. ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਵੀਆਂ ਵਿਸਥਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਨਵੀਆਉਣਯੋਗ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਧਾਏਗੀ। ਅਸੀਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 500 ਵਿਦੁਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਹੀਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਨੀਲ ਕਾਂਤ ਮੁੰਜਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਰਾਜ ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਸਟੇਟ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਦਲਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਸੀ ਐਚ ਓ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਟੀ. ਵੀ. ਨਰਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਟਾਟਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੁਣ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਦੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰੰਤਰ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ

ਕਾਰਨ ਇਸਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਟਾਟਾ ਦਾ 3200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਹ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟ ਸਿਰਫ ਸੁਰੂਆਤ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕੱਠੇ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਟਾਈਡੈਂਟ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨੀਤੀਆਂ ਲਿਆਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਤਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਟਾਈਡੈਂਟ ਗਰੁੱਪ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 5000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ 10,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੈਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5000 ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਰਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਯੋਗ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਹੱਦਦਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਐੱਸ. ਭਬਲਿਊ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਜਠ ਸਿੱਲ ਨੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੇਰਾ ਪਿਛੋਕੜ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਫਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ 3000 ਕਰੋੜ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ।

ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਗੋਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੈਕਿੰਗ

ਜਲੰਧਰ (ਸ਼ੇਲੀ ਐਲਬਰਟ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਗੋਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਮੁੜਾਬਕ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂਗੋਰੀ ਦਾ ਮਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ

ਬੀ ਐੱਸ ਸੀ ਆਈ ਟੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਮੇਸਟਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਰਿਹਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ

ਜਲੰਧਰ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ) ਸਥਾਨਕ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਕਮ-ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਡਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ ਕਮਾਂਡਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਕਰ (ਰਿਟਾ.) ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਡਲਾਈ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਸੈਨਿਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਜਲੰਧਰ, ਜੋ ਕਿ ਆਈ ਟੀ. ਕੇ. ਪੰਜਾਬ ਟੈਕਨੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਦਾ ਬੇਚਲ ਆਫ ਸਾਇੰਸ ਇੰਦਰ ਆਈ ਟੀ. ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਮੇਸਟਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀ ਐੱਸ ਸੀ. (ਆਈ ਟੀ.) ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਮੇਸਟਰ ਵਿੱਚ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ 8.65 ਐਸ ਜੀ ਪੀ.ਏ. ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ 8.52 ਐਸ ਜੀ ਪੀ.ਏ. ਲੈ ਕੇ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲ ਤੇ ਕੁਲਦੇਵ ਕੌਰ ਨੇ 8.35 ਐਸ ਜੀ ਪੀ.ਏ. ਲੈ ਕੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪੁੰਗਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਕੇਪਿਊਟਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ), ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ. ਵੀਨਾ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਮੋਹਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵਿਕਾਸ ਮੁਕਰਮ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੌਰਵ ਭਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਮਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸੋਹਣਾ ਵਿਖੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸਾਲ ਦਾ ਆਗਮਨ ਦਿਵਸ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਐੱਸ. ਏ. ਐੱਸ. ਨਗਰ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) - ਪੰਨ ਪੰਨ ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਹਨੂੰਮਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਆਸ਼ਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵਿਖੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ਦੇ 558ਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਆਗਮਨ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਿਵਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ 9:00 ਵਜੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਉਪਰੰਤ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਗੁਰਮਤ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੁਰਮਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਇਤਰਨੇਸ਼ਨ ਢਾਡੀ ਵੇਠੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਖਿਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹਜ਼ੂਰੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਸਮਿੱਤੇ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਗਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ

ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਮੋਹਟੀਆਣਾ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਨੀ) ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਤਿ ਘਟੀਆ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਾਰਨ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ 19 ਕਿਲੋ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਵਾਲੇ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ 25 ਦਿਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੁਕਿੰਗ ਸਮੇਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸਰਬਰ ਡਾਊਨ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਕੁਲਟ 1908 ਪ੍ਰਤੀ ਐਕਸਪਲੋਜ਼ਿਵਿਊ 2004 ਅਤੇ ਅਵੇਸਪਾਠਨ ਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਗੋਪਾਲ ਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਪੰਡਵਾਂ ਵਿਖੇ ਪਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਐੱਸ

ਜੇਜੇ ਦੋਆਬਾ (ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮੁੱਗੇਵਾਲ) ਡੇਰਾ 108 ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹੋਸ ਰਾਜ ਮਹਾਰਾਜ (ਰਜਿ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਪੰਡਵਾਂ ਵਿਖੇ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਚਾਲਕ ਕੋਲੀਫੋਨੀ 108 ਸੰਤ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਦਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਜਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ 108 ਸੰਤ ਬੀਬੀ ਬਿਮਲਾ ਰਾਣੀ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੂਰਵਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੰਤ ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੋਲੋਰ ਮੁੜਾਬਕ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਸੰਮਤ 558 ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਖੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਉਪਰੰਤ ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਪਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 15 ਮਾਰਚ ਜੇਠੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੋਗ ਟ੍ਰੱਟ ਚੱਲਣਗੇ।

ਐੱਸ ਡੀ ਕਾਲਜ 'ਚ ਟੇਡਸ ਜਗਰੂਕਤਾ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਹਨੀ) ਐੱਸ ਡੀ ਕਾਲਜ ਵਾਰ ਵੈਲੰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਡੇਡ ਰਿਥਨ ਕਲੱਬ, ਨੈੱਕ ਕਲੱਬ, ਏਕੋ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਐਨ ਐੱਸ ਐੱਸ. ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਵੇਦਨਾ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਾਲਜ ਕੈਂਪ 'ਚ ਐਚ ਆਈ ਵੀ. ਏਫ਼ ਜਗਰੂਕਤਾ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਿਰਮੋਰ ਮੇਂਗਿਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਐਚ ਆਈ ਵੀ. ਏਫ਼ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ, ਬਚਾਵ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਬੀਬੀਐੱਸ ਦੀ ਸੁਪਨਾਪ੍ਰੀਤ ਕ

ਪਰਮਜੀਤ ਚੌਹਾਣ ਦੀਆਂ ਸੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ (ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

ਐਤਵਾਰਤਾ

ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਤਿੱਖੇ ਹਾਂ,
ਕਦੀ ਖ਼ਾਰਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ।
ਅਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੱਚ,
ਗੁਲਜ਼ਾਰਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ।

-ਸਤਪਾਲ ਸਾਹਲੋਂ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 15 ਮਾਰਚ 2026

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਖੰਡਰਾਂ ਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦਰਮਿਆਨ ਜੰਗ

ਅਨਾਈ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਜੁੱਢਲੀ ਨੇ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਯੂ ਐੱਨ ਓ ਚਾਰਟਰਡ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 2(4) (ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੀ ਇਲਾਕਾਈ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯਮਕੀ ਜਾਂ ਬਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਿਕਾਰਦਾ ਹੈ) ਦੀਆਂ ਪੱਖੀਆਂ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਸਈਅਦ ਅਲੀ ਖੁਮੈਨੀ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਂਕੜੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪੱਚੀ-ਛੱਬੀ ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਯਾਤਰਾ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਈਰਾਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਲੱਗਭੱਗ ਯਕੀਨੀ ਸੀ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਕ ਨੌਕ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ, ਬਲਕਿ ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਇੱਕ ਉੱਚਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ, ਉਹ ਵੀ ਦੋ ਵਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨੀ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਲਈ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ

ਭਖਵਾਂ ਮੁੰਦਾ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ

ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਾਕਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਆਮਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਾਲ 1948 ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫਲਸਤੀਨ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੇਲ ਭੰਡਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਅੱਡੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਸੰਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤਬੱਧੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬਲਕੋਮੋਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ 21 ਨਵੰਬਰ 2019 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰ ਪੰਜ ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੀਹ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਸਾਕ ਹਰਜ਼ੇਲ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਟੇਏ ਵਿੱਚ ਨੌਕ-ਨੌਕ ਝੁੱਝੇ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਵੀ ਸਿੰਗ ਫਸਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਨੇ ਉਸ ਸੋਸ਼ਨ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਾਲੀ ਕੁਰਸੀਆਂ ਭਰਨ ਲਈ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪਿਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਜਨਤਾ ਵੀ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਫ਼ਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਕਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੰਤ ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਦਾ ਹਮਲਾ ਦਾ ਹਮਲਾ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਜੀਵਨੀ ਬੂਟੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ਜਿਵੇਂ 2019 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲਾ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਦੇ ਸ਼ਰੀਫ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਮਲਾ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਵਾਮ 'ਤੇ ਕਹਿਰ ਵਰਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਫਲਸਤੀਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਨ। ਸਰੂਲਾਂ-ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੰਡਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗਾਜ਼ਾ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਹਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਦਦ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭੁੱਖਮਰੀ ਵੀ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ 'ਤੇ ਕਹਿਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ।

ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਆਫ

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗੀ ਅਪਰਾਧਾਂ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ, ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਯੋਆਫ ਗਲਾਟ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਅਪਰਾਧੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਾਰੰਟਾਂ ਤਹਿਤ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭਾ ਸੌ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਇਹਨਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਪਲੇਡ

ਦਾ ਦੌਰਾ ਹੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ-ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਾਜਪਾਈ-ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੱਰ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਇਲਾਕੇ ਖਾਲੀ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹਸਤੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਤਾਰਾਂ ਸਤੰਬਰ 1950 ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਭੁੰਨਾਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸਵਾਰਥਪਾਨਾ ਬੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ 29 ਜਨਵਰੀ 1992 ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ।

ਭਾਰਤ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਤੇਜ਼ੀ ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਾਰਗਿਲ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੋਂ ਫੌਜੀ ਇਮਦਾਦ ਲਈ ਗਈ। ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਵਜ਼ੀਰ ਬਣੇ। ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਰਨ ਸੈਰਨ ਭਾਰਤ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ ਐੱਨ ਐੱਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਜ਼ੀਰ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਸਾਇਸ-ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ, ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ, ਪਰ ਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਫਲਸਤੀਨ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਟੈਂਡ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ।

2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਮ-ਹਜਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਤੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਯੂ ਐੱਨ ਓ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੌਰਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜੱਫੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਯੋਗ' ਦੀ ਗੱਲ ਨੰਗੇ ਚਿੱਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਦੌਰਿਆਂ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਲਿਆ ਰੱਖੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੇ ਨਾਗਪੁਰ ਹੌਡਕੁਆਰਟ 'ਤੇ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਬਾਇਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਰੱਖਿਆ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰਿਆ ਹੈ। ਸਟਾਕਹੋਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੀਸ ਰਿਸੋਲਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2014-2024 ਦਰਮਿਆਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਪੈਂਤੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਰਤ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਵੱਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰੀਦ ਹੈ। ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ ਜਿਫ਼ਤਾ 1992 ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੌ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ, ਉਹ 2022-23 ਵਿੱਚ ਵਧ ਕੇ 10.7 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਧਾ ਨਿਵੇਸ਼ (Foreign Direct Investment) ਵੀ ਸਤੰਬਰ 2025 ਤੱਕ 347 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਿੰਨ ਸੌ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਗਾਸਸ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਰਹੀ ਸੀ।

● ਬਾਕੀ ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ

ਸਾਡੇ ਐੱਮ ਐੱਲ ਏ ਡਾ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ

ਮਾਸਟਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਹਲਕਾ ਫੂਲ (ਬਠਿੰਡਾ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇਤਾ ਤੇ ਐੱਮ ਐੱਲ ਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਤਾਉਮਰ ਸੀ ਪੀ ਆਈ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ 8 ਵਾਰ ਫੂਲ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਅਤੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਜਿੱਤੇ ਤੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਹਾਰੇ। ਉਹ ਹਲੀਮ, ਸਾਏ, ਸਾਊ, ਬੇਦਾਗ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਸਨ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਹੀਦ ਬਣ ਗਿਆ। ਖੁਦ ਗੈਰ-ਜੱਟ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਹਰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਗ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰਤ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਸਨ। ਗਰੰਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਮਾਸਟਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਮਪੁਰਾ (ਬਠਿੰਡਾ) ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੱਖੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਾਉਂਦੇ ਤੇ ਉਹ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ। ਦਰਅਸਲ, ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ ਦੀ ਨਗਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਏ। ਫੂਲ ਤੋਂ ਐੱਮ.ਸੀ. ਚੁਣੇ ਗਏ ਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਕੁਰਸੀ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਪੁੱਜੇ। ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕ-ਮਾਨਤਾ ਕਰਕੇ 1957 ਵਿੱਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੇਠ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਏ, ਪਰ ਉਹ ਨਾ ਘਰ ਬੈਠੇ ਤੇ ਨਾ ਸਕੂਲ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਏ। 1962 ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਫੂਲ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣੇ ਤੇ ਜਿੱਤੇ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਵਫ਼ਾਤ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਉਹੀ ਹਲਕਾ, ਉਹੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਉਹੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਗਏ।

ਫਿਰ 1967, 1969, 1972, 1977, 1980 ਤੇ 1985 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਦਿਆਂ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1969, 1977 ਤੇ 1980 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ 1967, 1972

ਸਾਦਾ, ਸਾਊ ਤੇ ਬੇਦਾਗ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਮਾਸਟਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ

ਤੇ 1985 ਵਿੱਚ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੀ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਜਿੱਤਾਂ ਤੇ ਚਾਰ ਹਾਰਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਇਆ। ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦਾ ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ 1985 ਤੱਕ ਭਿੜਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੇਠ ਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਕਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸੁੱਖੀ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਹੁੰਦੀ। 1957 ਤੇ 1967 ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹਾਰੇ ਅਤੇ 1972 ਤੇ 1985 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਏ। 1961 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਦੂਹਰੇ ਹਲਕੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੂਹਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵੋਟਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੱਧ ਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਫੂਲ ਹਲਕਾ ਸਿਰਫ 1952 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਤੇ ਨਾ ਕਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਬਣਿਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਮਾਸਟਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੂਲ ਹਲਕਾ 8 ਵਾਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਹਰ ਵਾਰ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਗੱਲ ਸੁਣਦੇ ਰਹੇ।

ਸੌਧੂ, ਗਿਆਨੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੀ ਕਲਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਹਰਪਾਲ ਖੱਖਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਭਯਾ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ

ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੁਰਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜੇ ਕਾਮਰੋਡ ਨਿਕਲੇ ਹੀ ਸਨ ਕਿ 16 ਦਸੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਾਰਟੀ ਦਫਤਰ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਸਟਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਤੱਖਦਰਸ਼ੀ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਲੀਡਰ ਕਾਮਰੋਡ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। 1997 ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਬੇਟੇ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਫੂਲ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਸਟਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜਾਉਣ ਤੇ ਜਤਾਉਣ ਦਾ ਡੋਗ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਸਟਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਹ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੂਬਾ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ। 1968 ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਰੂਪੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਸਫ਼ਾ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਗੁਆਇੰਦਿਆਂ ਤੱਕ ਉਹ ਗਾਥੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਸਾਦਗੀ, ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਤੇ ਹਰ ਲੋੜਵੰਦ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਵੇਰੇ 4.30 ਵਜੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਰਾਮਪੁਰਾ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਜਾ ਕੇ ਠਾਠਾ ਖੋਲ੍ਹਦੇ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਬੱਸ-ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆ ਜਾਂਦੇ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਬੋਗ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਰਿਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਦਫਤਰ ਜਾਂਦੇ। ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਫਸਰਗਾਹੀ ਵਿੱਚ ਤਕੜਾ ਰਸੂਮ ਸੀ। ਫਿਰ 5.30 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਉਸੇ ਬੱਸ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦੇ। ਉਦੋਂ ਬੱਸ ਦੀਆਂ ਮੁਹਰਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀਟ ਐੱਮ ਐੱਲ ਏ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੀਟ ਪਿੱਛੇ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ : ਸਿਰਫ ਐੱਮ ਐੱਲ ਏ. ਸਾਹਿਬ ਵਾਸਤੇ। ਹੁਣ ਵਾਂਗ ਨਾ ਸਿਕਿਉਰਟੀ-ਕਰਮਚਾਰੀ, ਨਾ ਪੁਲਸ ਦੀ ਜਿਫਸੀ ਤੇ ਨਾ ਵੱਡੀ ਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਘਰ ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਾਂਤਾਂ ਲੱਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੋਏ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੰਦੇ। ਆਦਤਨ ਟੋਕੀ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋੜਵੰਦ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਦੇ ਤੇ ਠਰ੍ਹੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਸੁਣਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਮੁੱਢਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਟ ਦੇ ਕੇ ਵਿਖਾਉਂਦੇ/ਭਰਾਉਂਦੇ। ਅਕਸਰ ਢਿਲਕੀ ਜਿਹੀ ਪੈਂਟ ਪਹਿਨਦੇ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਮੀਜ਼ ਰੱਖਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗੇ ਚਿੱਟੇ ਕੁੜਤੇ-ਪਜਾਮਿਆਂ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਸਵੈਟਰ ਦੀ ਪਾਉਂਦੇ, ਬਹੁਤੀ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਪਾ ਲੈਂਦੇ, ਕੋਈ ਟਾਈ-ਡਾਈ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤੇ ਕਾਮਰੋਡਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਵਧੀਆ ਪੜ੍ਹਾਏ-ਲਿਖਾਏ ਰਹਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿ-ਪਵਿੱਤਰ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਬਯਰ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਸਾਡੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਖਾਏ।

ਸੰਪਰਕ-94171-78487

ਸੰਸਾਰ ਕੂਟਨੀਤੀ ਅਹਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਤੋੜ ਰਹੇ

ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਠਾਕੜੀ ਬਣਨ ਦੀ ਸਨਕ ਸਵਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਫਿਰ ਆਪ ਚੈਨ ਨਾਲ ਬਠਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁੱਠ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਵਾਲੀ ਧੁਨ ਮੁਤਾਬਕ ਚਲਦਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਰ ਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਵੀ ਉਸ ਮੁਹਰੇ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਅਤੇ ਦੁਜਿਅਾਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅਜਿਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੇ। ਈਰਾਨ ਉੱਤੇ ਜੰਗ ਠੱਸਣ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਮਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮੁਖਾਬ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨੀ ਕੋਤਾਹੀ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਵਕਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਟੈਰਿਫ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਖਿਲਾਫ ਯੂ ਐੱਨ ਦੀ ਸਕਿਓਰਟੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਮਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਤੇ ਵਾਸਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਾਂਗ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਤੋਂ ਤੁਕਿਏ ਹੋਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਖਿਲਾਫ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ 'ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂ' ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋਕੀ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰਵ ਨੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਵਧਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਹ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਈਜ਼ਾਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਬਤੀ ਨਾਲ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਚੁੱਪ ਤੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ

ਸਮਝੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਖਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਹ ਗੱਲ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਚਾਲੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰੀ ਆਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਰ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇਂਦੇ ਵਕਤ ਵਧਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਆਪਣੇ ਪੌਤੜੇ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੱਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ' ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ ਹਨ।

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਡਿਪਲੋਮੈਸੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਹਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਨ ਓਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਮਲਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਖਿਲਾਫ ਉਹ ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦ ਪਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਰਾਕ ਜਾਂ ਸੀਰੀਆ ਵਾਂਗ ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਲਣ ਜੇਗਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਬਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੰਗ ਫਸ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਧੀ ਜੰਗ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੰਗ ਦਾ ਦਬਕਾ ਤੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਨਾਲ ਟਰੰਪ ਉਸ ਦੀ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਜੰਗਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਹੁਸਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਹਾਨਕ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਫਿਰ ਜੇਤੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪੈਣ। ਵੈਨੇਜ਼ੂਏਲਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਚੁਕਵਾ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਦ-ਮੁਖਤਾਰ ਕਰਿੰਦੀ ਓਥੋਂ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੋੜ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਸਿਰਫ ਆਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖਾਸ ਕਿੱਤੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਚੌਧਰ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤਾ ਕਰ ਕੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਹੁ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਹੱਤ ਤੀ ਹੋਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਰੁੱਠ ਸੀ, ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਆਰਥਕ ਨੁਕਸਾਨ ਤੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਹ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਅੱਠ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੀ ਮਾਰ ਪਿੱਛੋਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੰਦਵਾਏ ਸਾਂਝਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ

ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਜਿਹੇ ਬਣ ਤੁਰੇ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪਿੱਛੋਂ ਦੂਜੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਚੁੱਕੇ 'ਨਾਟੋ' (ਨਾਰਥ ਐਟਲਾਂਟਿਕ ਟਰੀਟੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਗੈਰ-ਨਾਟੋ ਦਰਜੇ ਵਾਲੇ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਤਿੰਦਰ ਪੰਨੂੰ

ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਓਸੇ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹਾਰ, ਅਮਰੀਕੀ ਖੰਧਰੂ ਉੱਤੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਭੇਜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਦਦ ਤੇ ਲਾਭ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਕੀ, ਉਸ ਨਾਲ ਤੁਕਨੋ ਵੀ ਨਾਂਹ ਕਰੇ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਜੰਗ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਵਕਤ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਨਾਟੋ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕੁਝ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਇਸ ਜੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਏਥੇ ਆ ਕੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੇ ਉਥਲਾ ਖਾਧਾ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਉਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੜੋਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪੌਤੜਾ ਵਰਤਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਬਾਉ ਪੌਤੜੇ ਵਾਲਾ ਬੋਝ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਬਾਕੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਲਗਭਗ ਏਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਫਰਾਂਸ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪੈਂਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਹਫ਼ਤਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਿੰਨੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਕੂਟਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਵੀ

ਭੜਕੀ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਬਹਿਸ ਹੋਣ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੂਸ ਤੋਂ ਹਾਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਹੋਰ ਗੈਸ ਅਤੇ ਤੇਲ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਕਿਉਂ ਬੈਠੇ ਹਨ? ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ 'ਟਰੰਪ ਆਰਡਰ' ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਮਾਨਣਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਓਥੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ? ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਆਗੂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੌਂਪੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਚੁੱਪ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਹੀ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੌਸ਼ਿਅਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜੰਗ ਵਰਗਾ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਇਹ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਬੇਲੋੜਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਸੱਭ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਖੁਦ-ਮੁਖਤਾਰੀ ਜਾਂ ਗੁੱਟ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਰਗੀ ਹੋਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਂਚ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਹਮਲਾਵਰ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੱਖ ਕਰਨੋਂ ਇਕਲਗੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਅਕਸ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ ਜਾਪਦਾ। ਡਿਪਲੋਮੈਸੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਬਕਾ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦਬਾਅ ਮੁਹਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ, ਜਦ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਭੇ ਕਿ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਮੁਹਰੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਝੁਕ ਗਈ ਹੈ। ਏਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੋਸੀਅਤ ਤੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲੱਗਣ ਦਾ ਅਮਲ ਉੱਚੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੋਰਾਰਜੀ ਡਿਸਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ

ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ, ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਜਮਾਲਪੁਰ ਦੀ ਅਦਬੀ ਰੂਹ ਸੀ

ਚਰ-ਹਕੀਕਤ: ਵਸੋਬਾ ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ 'ਦਾਰ-ਉਲ-ਇਸਲਾਮ', ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ, ਦਾ ਵਿਗੜਿਆ ਜਾਂ ਲੋਕ ਬੁਝਾਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਨਿਕੜਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਪੰਡੇ ਚੀਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ, 'ਪਨਾਕੋਟ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਗੁੱਟ ਤੋਂ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਮੀਲ ਦੀ ਵਿੱਥ 'ਤੇ ਜਮਾਲਪੁਰ ਨਾਮੀ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਿਆ ਨਿਰ ਪਿੰਡ ਤਿੰਨ ਔਲ-ਅੱਡ ਨਾਵਾਂ: ਕਿਲ੍ਹਾ, ਜਮਾਲਪੁਰ ਤੇ ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਨ 1859 'ਚ ਚਾਲੂ ਹੋਈ ਅੰਪਰਬਾਰੀ ਦੇਆਬ ਨਹਿਰ ਵਸੋਬਾ ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ ਨੂੰ ਨੁਜੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਵਸੋਬਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਡ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ ਚੌਧਰੀ ਨਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਖਿਆਤ, 'ਦਾਰ-ਉਲ-ਇਸਲਾਮ (ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਧਮ) ਲਹਿਰ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ 'ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਧਮ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਹਕੀਕੀ ਖੋਜ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ' ਸੀ, ਇਸ ਨਗਰ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਸੀ। ਇਥੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਮੋਲਾਨਾ ਮੋਦੁਦੀ ਨੇ 'ਜਮਾਤ-ਏ-ਇਸਲਾਮੀ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲੁਕਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਤੇ 'ਇਸਲਾਮ' ਦਾ ਇੱਕ ਗਿਆਨ ਲਭਯੋ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਾਲਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਵੀ ਸੀ।

ਇਤਿਹਾਸ ਫ਼ੌਜਲਦਿਆਂ ਪਿੰਡ ਜਮਾਲਪੁਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ ਐੱਚ.ਐੱਲ.ਓ. ਗੋਰਟ ਦੀ ਕਿਤ 'ਈਵੈਂਟਸ ਐਂਟ ਦੀ ਕੋਰਟ ਆਫ ਮਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, 1810-17' ਦੇ ਸਫ਼ੇ 103-05 'ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਆਪਣਾ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਦਰਬਾਰ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸਿਧੀਆਂ/ਗਾਇਕਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸਫ਼ਰੀ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਫ਼ੌਜੀ ਨੂੰ ਹਥਿਆਉਣ ਦੀ ਹੱਦ ਗੁੰਦਣਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਮਦਦ ਲੈਣੀ ਵੀ ਸੀ। ਜਮਾਲਪੁਰ ਦਾ ਹਰ ਵਰਨਣ ਬੀ.ਐੱਨ. ਗੋਸਵਾਮੀ ਤੇ ਜੇ.ਐੱਸ. ਲਿਭਤ 'ਦਾ ਮੁਗਲ ਐਂਡ ਸਿੱਖ ਗੁਲਰਜ਼ ਐਂਡ ਦਾ ਵੈਸ਼ਨਵਜ਼ ਆਫ ਪਿੰਡੋਰੀ' (1969) ਦੇ ਸਫ਼ਾ 328 'ਤੇ ਵੀ ਦਰਜ 'ਮਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਈਸ਼ਰ ਦਾਸ ਵੱਲੋਂ ਬਿਕਾਨੀ ਸੰਮਤ 1902 (1845 ਈ.) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਪਰਵਾਨੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਪਿੰਡ ਜਮਾਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਜੋ 5 ਘੁਮਾਂ ਭੋਇ ਧਰਮ-ਅਰਥ ਦੀ ਖ਼ਰੀਡ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਸਿਰੀ ਪਿੰਡੋਰੀ ਦੇ ਦੋ ਪੁਜਨੀਕ ਮਹਿੰਤ ਗੰਗਾ ਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਦਾਨੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ (ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ), ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਲੱਬੀ ਹੋਵੇ, ਦੁਆਰਾ ਖ਼ਸ਼ਮੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਦੱਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖਰੀਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਇੱਕ ਧਰਮ-ਅਰਥ ਭੇਟਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉੱਪਜ ਸੀ ਠਾਕੁਰ ਜੀਓ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਭੋਗ-ਪਰਸਾਦ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਅਤੇ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਦੈਵੀ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਲਾ। ਉਹ ਲੱਬੀ ਉਮਰ ਦਰਜ ਹੋਵੇ।' ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ

ਬਾਅਦ 'ਚ ਇੱਕਜੁਟ, ਵਸੋਬਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ/ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਅਪਰ ਬਾਰੀ ਦੇਆਬ ਹਿਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 1859 ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਵਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਾਰਨ ਜਮਾਲਪੁਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ, ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੱਡਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਦਾਰ-ਉਲ-ਇਸਲਾਮ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਇਆ, ਮਗਰੋਂ 'ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ' ਦੇ ਸਨ/ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਅਪਰ ਬਾਰੀ ਦੇਆਬ ਹਿਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 1859 ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਵਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਾਰਨ ਜਮਾਲਪੁਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ, ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੱਡਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਦਾਰ-ਉਲ-ਇਸਲਾਮ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਇਆ, ਮਗਰੋਂ 'ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ' ਦੇ

ਪਿੰਡ ਵਸਿਆ-68 ਵਿਜੇ ਬੰਬੋਲੀ

ਨਾਓ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਮੇਂ ਹੀ 1883 ਈ. 'ਚ ਚਾਲੂ ਹੋਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਪਾਨਕੋਟ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਨੇ ਜਮਾਲਪੁਰ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਏ ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ ਦੇ ਹੱਦਾਂ-ਬਸੀਰੋਂ ਵੀ ਪੱਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਫ਼ਤੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਹਾਂ; ਮਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇੱਥੇ ਦਰਬਾਰ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉੱਪੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਚੌਧਰੀ ਨਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਖਾਂ ਦਾ ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ। ਚੌ. ਨਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਖਾਂ ਦੀ ਜੰਮਣ ਭੌਇ ਸੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਉੱਪੀ ਪਿੰਡ ਮਾਹਿਲਪੁਰ। ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਜੰਮਣ 28 ਜੂਨ 1880 ਨੂੰ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਘੋੜੇਵਾਹ ਰਾਜਪੂਤ ਪਰਵਾਰ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਪੂਤ ਸ਼ਾਸਕ ਰਾਏ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਚਾਰ/ਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ-ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਫੌਜੀ ਇਸਲਾਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਚੌ. ਨਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਨੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਨਾਲ-ਤੁਕਰੀ ਵਿੱਚੋਂ 1900 ਈ. ਨੂੰ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਉਹ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਚਾਈ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਗਲਾ ਅਫ਼ਸਰ ਲੱਗਾ, ਦੀ ਉੱਚ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਪਿੰਡ ਜਮਾਲਪੁਰ, ਜਿਥਰ ਉਹ ਕਾਇਰਤ ਰਿਹਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ, ਜ਼ਖ਼ਰਫ ਅਤੇ ਸਬਜ਼, ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਕਮ, ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਦਮਾਲਤੀ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਘਰ, ਤਹਿਯਾਨਾ ਖ਼ੁਕਤ ਇਬਾਦਤ ਖਾਨਾ, ਬਹੁ-ਪਰਤੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੂਹ ਉਸਾਰਿਆ। ਇਸੇ ਪੜਵੇਲੇ ਕੋਠੀ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਇਸ ਖਾਂ (ਜਾਣੀ ਪਿੰਡ) ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹਾ, ਮਗਰੋਂ ਕਿਲ੍ਹਾ ਨਾਮੀ ਵਸੋਬ ਵੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਇੰਜ ਇਹ ਪਿੰਡ ਤਿੰਨ ਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਸੋਬਾਂ, ਪਰ ਇੱਕ ਦਰਬਾਰ ਨੰਬਰ 245, ਵਾਲਾ ਦੋਲਤਖਾਨਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਮਾਲਪੁਰ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ। ਹੁਣ ਜਮਾਲਪੁਰ, ਬੋੜਾ ਹਟਵਾਂ ਇਹ ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਨਾਲ

ਜੁੜਵੇਂ ਖੇਤਾਂ/ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚਲੀ ਉਸਾਰੀ ਜਿੱਥੇ ਦਾਰ-ਉਲ-ਇਸਲਾਮ ਸਰਗਰਮ ਰਿਹਾ, ਨੂੰ ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੁਲਗਿਆ ਗੋੜ ਵੇਖੋ; ਟੁਟ ਖੂਹ ਪੂਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਸਜਿਦ ਵੱਖੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੱਛਣਾਂ, ਜਲ ਸੰਕਟ ਦੇ ਜਲੰਨ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਮੀਨੀਅਤ ਨੇ ਹੀ ਤਾਂ ਚੌ. ਨਿਆਜ਼ ਵਰਗਿਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟਿ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਤਮਗਿਆਂ ਅਤੇ ਟਾਈਟਲਜ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ, 1935 ਵਿੱਚ ਜਮਾਲਪੁਰ ਪੱਕਾ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਤਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਗਾਨੇ ਦੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਏ। ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਸੰਨ 1936 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਾਰਨੀ ਪੱਛੜਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬਝਿੱਠਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨ ਦਿੱਤੇ, ਉੱਥੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਫਲਾਂਗਰੀ ਪਿੱਠੇ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਫਲਾਂ ਦਾ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉੱਪਜ ਕੇਂਦਰ 'ਜਮਾਲਪੁਰ ਫ਼ਰੂਟ ਵਾਰਮ' ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਦਰਿਆਵਿਲੀ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਲਿਆਕਤ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਚੌਧਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਲੀ ਖਾਂ ਨੂੰ ਚੁਫੇਰੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਉਸਰੋਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਿਵਾਈ, ਉੱਥੇ ਬਾਗਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਜਮਾਲਪੁਰ ਪਿੰਡਾ ਉਮੀਦਾ ਜ਼ਰਏੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਪਾ-ਸਥਾਨ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੋੜ 1947 'ਚ ਇਸ ਵਖਿਆਤ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰਬਾਬਦ ਵਿਖੇ ਆਬਾਦ ਹੋ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਉੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਖੱਟੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟੇਦਾਰੀ ਪਾਈ, ਸਦੀਵੀ ਰੁਖਸਤ ਹੋਣਾ ਚੱਲਦੀ ਸੀ, ਕੁਰਾਨ ਛਪਦਾ ਸੀ, ਵਿਸ਼ਵਦ ਅਤੇ ਅਦਬੀ ਜੁਗਲਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਮਹਿਫਲਾਂ ਸਜਦੀਆਂ ਸਨ, ਮਾਰਵਾਦ ਸ਼ਾਲਾ ਨਿਕਲਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ 1945 ਵਿੱਚ 'ਜਮਾਤ-ਏ-ਇਸਲਾਮੀ' ਦੀ ਦੇਸ਼ ਪੱਗਰੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਾਰਨਫਰੰਸ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਲਾਕ ਖੋਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ਵਦ ਚਲਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਂ; ਵੱਡੇ ਉਪਰੰਤ ਕੁੱਝ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅੱਧ ਕਰਬਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਮਗਰੋਂ ਮਹਿਕਮਾ ਬਾਗਬਾਨੀ ਕੋਲ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਗਿਫ਼ਤਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਉਜੜ ਕੇ ਆਏ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਗੁਰਖਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟ ਟੱਬਰ ਮਿਲ-ਜੁਲ ਕੇ ਵੀ ਕਈ ਕਾਰਨੀ, ਇਹਨਾਂ ਵਸੋਬਾਂ ਦਾ ਅਦਬੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੁਝਾ ਬਹਾਲ ਨਾ ਰੱਖ ਸਕੇ। ਅਫਸੋਸ! ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਤੁਆਈ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਵੀ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਕਿਲ੍ਹਾ ਜਮਾਲਪੁਰ ਦੀ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ ਰੂਹ ਦਾਰੇ ਸਲਾਮ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਫਨ ਹੋ ਗਈ। ਸੰਖਰ: 94634-39075

ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਮੌਸਮ ਹਨ, ਮਨਾਂ? ਮਾਰੋ-ਮਾਰੀ ਵਾਲੇ। ਗੋਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੱਛਾੜਾਂ ਵਾਲੇ। ਨਫ਼ਰਤ ਨਾਲ ਲਬਰਜ਼ ਕਰੁੱਖਤ ਬੋਲਾਂ ਵਾਲੇ। ਆਪਣਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਫੁਰੀਆਂ ਨਾਲ ਫੁੱਟ ਰਹੀਆਂ ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਤਤੀਰੀਆਂ ਵਾਲੇ। ਚੋਰੀ, ਯਾਰੀ, ਠੱਗੀ, ਡਾਕਾ, ਧੱਕਾ ਇਹ ਸੁਝ ਕੁਝ ਅੱਖੀਂ ਦੱਖਦਿਆਂ, ਭਲਾਮਾਣਸ ਮਨੁੱਖ ਹੱਕਾ-ਬੱਕਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਖੱਠਨਾਕ ਤੇ ਹੁੰਮਸ ਭਰੇ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸਾਹ ਦਾ ਆਉਣਾ ਅੱਖਾ ਹੋਇਆ ਪਿਆਂ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕੀ? ਅਪਣੋਂਤ ਦੀ ਬਜਾਇ ਅੱਜ ਹਰ ਪਲ ਚੁਫੇਰੇ ਬੇਬਰਬਰੀ ਦਾ ਆਲਮ ਫ਼ਾਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੁੰਦਰਕਾਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤਰੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਸਤੇ ਗੁਆਚ ਗਏ ਹਨ। ਤਲਾਸ ਖੋਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਸਤਕ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਨਸੀਬੋ ਲਾਲ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਮਖਮਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਗੂੰਜਣ ਲਗਦੀ ਹੈ, 'ਇੱਕ ਦਿਨ ਛੱਡ ਜਾਣਾ ਇਹ ਜਹਾਨ ਸੱਜਣਾ/ ਆਪਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਵੰਡਣਾ/ ਕਿਸੇ ਗੈਰ ਤੇ ਵੀ ਕਰੀਏ ਕੀ ਮਾਣ ਸੱਜਣਾ'। ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬੇਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਪੜੇ ਬਈ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਸ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਈ ਜਾਣੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਹੀ ਸਹੀ ਉਸਦੀ ਪੱਠ ਦੇ ਕਿੱਲੇ ਵਿੱਚ ਲਚਕ ਤਾਂ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੀ ਹੈ? ਦਨੀਆ ਦਾ ਐਸਾ ਕਿਹੜਾ ਰਾਜਾ-ਮਹਾਰਾਜਾ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਹੋਇਓ, ਜਿਸ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਹੱਥ ਰੰਗ ਕੇ ਚੈਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਸਾਹ ਲਿਆ ਹੋਵੇ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਲੋਕ ਦੀ ਸੋਸਦ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਘਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਐਸਾ ਕਿਹੜਾ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਬੱਝਦੀ ਹੋਵੇ? ਅਰੋੜਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰ-ਪੰਦਰਾਂ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸੰਗਾਤ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਭ ਸ਼ਗਨ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਫਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਰਹ-ਗੁਲਾਂ ਨੂੰ ਕਲੰਕਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਯੂਟਿਉਬ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰੰਤੂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੇਂਠ 'ਤੇ ਪਾਈ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਨ-ਲਿਫਟ ਲਿਖਣਾ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਘਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਠਤ ਚੁਕਦੇ ਸਿੱ ਸੁਣਾਈ ਅਸਫਲ ਪੇਮ ਗਾਥਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੇ ਨਿੰਦਾ ਪੁਸਤਾਵ ਮਤੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜੁੜ ਬੈਠੀ ਇਸ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉੱਠੇ ਘਬਰੇਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਗਰਿਹੀ ਨੋਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਇਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੇਣ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਇਹ ਸਿਆਸਦਾਨ ਬੇਮੁਹਾਰੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਾਉਮੈ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁਹਰੇ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਅਜਿਹਾ ਕਦਾਚਿਤ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜੇ ਸੰਬਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਦਿਖਾਏ ਰਾਹਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਸੱਚੀਆਂ-ਸੁੱਚੀਆਂ ਪੜਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਿੱਦਧੀ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ ਧਰਨੇ-ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਧਿਰਾਂ ਜਲ ਤੁਪਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪੰਗਾਂ ਲੁਠਾ ਰਹੇ ਤਪਾਂ।

ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਘੱਟੀ ਵੱਜੀ। ਮੈਂ ਪਾਕ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਮਾਰਚ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਹਵਾ ਆਪਣੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਪੁੱਤੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਆਪਾਂ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਕੀ ਅੰਜਿਰਿਆਂ ਸਕੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦੀ ਜੂਨ ਹੋਵਾ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਅਪਲਿਫਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕਈ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੇਟੋਤਰ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੀਸ

ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਵਿਰਲਾਪ ਤੱਕ

(ਗਿਆਨ ਦੇ ਉਧਾਲੇ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਰੇਖਾ)

ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ

ਪੰਨੇ-140, ਮੁੱਲ-350 ਰੁਪਏ
ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਸਤਨਾਮ ਚਾਨਾ ਲੋਕ, ਖੋਜੀ, ਫਿਲਮ ਮੇਕਰ, ਸਕਰਿਪਟ ਲੇਖਕ, ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦਾ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਹਸਤਾਖਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ: 'ਚਿੱਤਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਦਲੀਲ-ਬਾ-ਦਲੀਲ', 'ਸਿੱਖ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਏਜੰਡਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਮਿਊਨ', 'ਇਕ ਪ੍ਰੀਤਾ ਦਾ ਉਦੇ', 'ਸੰਗਰਾਮੀਆ ਇਤਿਹਾਸ', 'ਪਰਵਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿਰਫੀ ਸੁਰਮੇ', 'ਹਾਲ ਮੁਰੀਦਾਂ ਦਾ' ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇਕ ਕਿਤਾਬ 'ਪ੍ਰੀਮੀਓਸ ਰੋ ਪਿਆ' ਆਦਿ।

ਸਤਨਾਮ ਚਾਨਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ 'ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਵਿਰਲਾਪ ਤੱਕ' (ਗਿਆਨ ਦੇ ਉਧਾਲੇ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਰੇਖਾ) ਮਾਨਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਅਜਿਹਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨਾਤਮਕ/ਵਿਗਿਆਨਾਤਮਕ ਵਾਰਤਕ/ਅੰ-ਗਲਪ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਪਾਸਾਰ ਉੱਭਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰ ਮਾਨਵਵਾਦ (Post Humanism) ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਐਥਰੋਪੋਸਟੈਰੀਓਟਿਸਮ (ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦੁਜੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਉਪਰ ਉਸਾਰੀ) ਦੇ ਭੁਭਾਨ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੀ ਮਾਨਵਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨੀਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ 'ਚ ਪਏ ਸੱਚ ਨੂੰ ਤਾਰਕਿਕ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਲੱਭਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਲੋਥਾਤੂਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ 'When We Cease to Understand the World' ਅਤੇ 'The Manic' ਯਾਦ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ 'ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ' ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

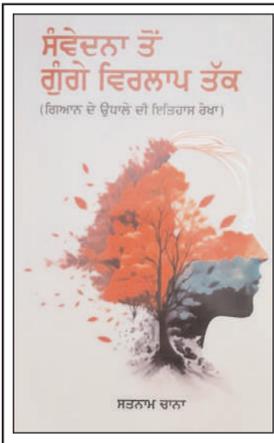
'ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਵਿਰਲਾਪ ਤੱਕ' ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਦੋ ਮਨੁੱਖੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੰਗਲ 'ਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰਾਣ 'ਤੇ ਇਕ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਸੁਆਦਲੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਣ ਦਾ ਉਸੀ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਘੱਟ ਭਾਵੇਂ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸ ਦਾ ਕਲੇਵਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਮੂਲ ਮਨੋਰਥ ਤਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵੇਲਾ-ਵੇਲਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਸੰਵੇਦਨਾ ਦੇ ਵਿਗਾਸ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਗਿਆਨ ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ 'ਉਦਾਸ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖ ਗੁੰਗਾ

ਗਿਆਨ ਦੇ ਉਧਾਲੇ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਵਿਰਲਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।' ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਚ ਦੂਸਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਿਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ 'Origin Of Species ਅਤੇ Descent of Man' ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਰੋਲ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

'ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਵਿਰਲਾਪ ਤੱਕ' ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਯਾਤਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਖੋਜ ਲਈ ਉਤਸੁਕਤਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖਾਂ ਤੇ ਨਿਚੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੀਵ-ਜਗਤ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਾਤਮਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨੀਮੂਲਕ ਅਨੁਭਵਾਂ 'ਚੋਂ ਕਸੀਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਗਿਆਨਾਤਮਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਤਾ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੰਤ 'ਚ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਚੋੜ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਉਧਾਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਧਾਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਤਾਵਾਨ 'ਗਰਿੱਗ' ਕੱਠੇ ਹਨ, ਦੋ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਦਵੰਦਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਚੋਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਗੋਗਲ, ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਫਰੈਡਰਿਕ ਏਂਗਲਜ਼ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'Introduction to Dialectics of Nature' ਹਨ, ਜੋ ਕਿਰਤ, ਕਦਰ ਅਤੇ ਬੇਗਾਨਗੀ/ਬਿਰਾਹ, ਖ਼ੁਦਗਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਨਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸਮਝਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਸਰੋਤ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਗਿਆਨਾਤਮਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੌਲਿਸ਼ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨੀ ਜਾਨ ਡੇਬੋਵਸਕੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਚਾਨਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ

ਚਰਚਾ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ

ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਓਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਰਗਰਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਕਥਨ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨੀ ਏਗਰ ਆਰਕੀਮੁਸਕਿਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'Ethology: What Animals Do And Why' 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਗਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਨਾਲੋਂ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵੀ ਹੈ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਲੱਖਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕਤਾਵਾਂ 'ਚ ਇਕ ਸਾਂਝ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਂਝ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਰਾਹੀਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਉਤਪਤੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵ-ਜਗਤ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅੱਜ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੀਵ-ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਗਾਉਣਾ, ਨੱਚਣਾ, ਖੇਡਣਾ, ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ,

ਭਰਮਾਉਣਾ, ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ, ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਣਾ, ਹਲਕੇ ਵੱਡੇ ਆਦਿ ਸਰਹੱਦਾਂ ਮਿੱਥਣਾ ਆਦਿ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪੜ੍ਹਾਅਵਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ। ਸੰਵੇਦਨਾ ਜੇਕਰ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਰੜਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵੱਡੀ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਇਕ ਆਸਾਨ ਹੋਂਦ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਉਸ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਹੈ।

ਸੰਵੇਦਨਾ 'ਚੋਂ ਜਦੋਂ ਅਨੁਭਵ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਆਮ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਕਿਰਤਕ ਸੀ, ਪਰ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਜਨਮ ਲੈਣਿਆਂ ਹੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਮਾਨਸਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸੀ। ਕਲਪਨਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸੰਦੇਹ, ਸਵਾਲ, ਸੁਝਾਅ, ਗੱਪਾਂ, ਮਿੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ 'ਚ ਯਾਦਾਸ਼ਤ, ਨਕਲ, ਸਿੱਖਿਆ, ਹੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਬੁਣਤੀ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਜ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਰਹਿਨੁਮਾਈ, ਜੁਗਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਵਾਰਕ ਅਤੇ ਜਿਨਾਸੀ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਸੁਨੇਹੇ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ, ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਥੇ, ਦ੍ਰਿਸ਼ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਗੁਣ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਘੜਨ ਵਿਚ ਬੜੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਯੂਆਲ ਨੇਹਾ ਹਰਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਨਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ Cognitive Revolution ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇਹ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਰਾਰੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰੋਂ ਕਿਤਾਬਾਂ 'Sepians', 'Homo Deus', 'Twenty One Lessons For Twenty First Century' ਅਤੇ 'Nexus' ਇਸੇ ਸੰਗਿਆਨਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉਪਰ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਲਿਖਤਾਂ ਇਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਗਿਆਨ, ਵਿਗਿਆਨ, ਕਲਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੇ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਉਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ਦੀਆਂ ਹਨ।

ਏ. ਐੱਨ ਲਿਉਨਹੋਵ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'Problems Of

Development Of Mind' ਅਤੇ ਯੂਆਲ ਨੇਹਾ ਹਰਾਰੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਔਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ 'ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਵਿਰਲਾਪ ਤੱਕ' ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ 'ਚ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਲਪਿਤ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਨਾਲ ਪਏ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦਾ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਹੈ, ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਭੌਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਫਰਜੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਲਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਾਏ ਹੋਏ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ। ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਜਦੋਂ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਖੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਲਪਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵਜਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿਵਾਵੇ। ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਇਸ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦਾਖੇ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੱਤਾ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਲ ਫੂਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'Discipline And Punish' 'ਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਗਿਆਨ ਹੀ ਸੱਤਾ' ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਦਾ ਗਰੇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸੁੱਖ-ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਆਂਤਕ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦਾ ਨਵੇਂ ਆਭਾ ਮੰਡਲ 'ਚ ਇਸ ਗਿਆਨ ਗਰੇਹ ਵੱਲੋਂ ਮਸ਼ੀਨੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Machine Sensibility) ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਜੋ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਇਕ ਕੜੀ ਹੈ।

'ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਵਿਰਲਾਪ ਤੱਕ' ਦੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕਰੜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਚਿੱਤਨ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫਰ 'ਚ, ਜਿਸ 'ਚ ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਅਨੁਭਵ, ਅਨੁਭਵ ਤੋਂ ਕਲਪਨਾ, ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਚਿੱਤਨ, ਚਿੱਤਨ ਤੋਂ ਸੂਝ, ਸੂਝ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਚਿੱਤਨ ਦੇ ਵਿਗਾਸ 'ਚ ਦੋ ਸੁਣੀਆਂ ਉਤਪੱਨ ਹੋਈਆਂ, ਇਕ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ। ਗਿਆਨੀ ਉਹ ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸੰਦਾਂ (ਅਲਬਿਊਸਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ 'Apparatus') ਕਾਰਨ ਸੱਤਾ 'ਚ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਭਾਵ ਦੱਬੇ-ਕੁਲੇ ਹਨ। ਡੇਵਿਡ ਗਰੇਬਰ ਅਤੇ ਡੇਵਿਡ ਵੈਨਗਰੋ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'The Dawn Of Every Thing – A New History Of Humanity' ਅਤੇ ਆਈ ਲਾਪਾਤੋਵ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰੁਦਰਤ ਦੇ ਪਸਾਰੇ 'ਚ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪਾਸਾਰ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਪਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾੜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਗਿਆਨੀ

● ਬਾਕੀ ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ 'ਤੇ

ਜਿੱਤ ਦਾ ਭਰੋਸਾ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ

ਪੰਨੇ : 180, ਕੀਮਤ : 350 ਰੁਪਏ
ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਅੱਜ ਜਿਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ 'ਜਿੱਤ ਦਾ ਭਰੋਸਾ'। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਕ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਪੱਕੇ-ਠੱਕੇ ਪਾਠਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਹੱਥੀਲੀ ਪੁਸਤਕ ਮਈ 2025 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਤੇ ਹੱਥੀ-ਹੱਥੀ ਵਿਕ ਜਾਣ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੂਨ 2025 ਵਿੱਚ ਯਾਨੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਵੀ ਮਹੀਨੇ ਇਸ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਛਪਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਾ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਿਉਂ ਮਿਲਦਾ? ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਲੇਖਕ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੋਂ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਥੱਲੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਟਾਈਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਟਾਈਲ ਬਾਕੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੂਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਟੂਕਾਂ ਤਕ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਪੂਰਿਆਂ ਵੀ ਨਾ ਉਤਰਦੀ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਵਕਤ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਕਤ-ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਿੱਘਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਸੋਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਦੀ ਦੋਸਤ ਵੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਮਤ ਵਿਚ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਹਾਥੀ ਵਰਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਾਰਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਹਰ ਥਾਂ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਲੀ-ਕੰਧਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਜਣ-ਠੰਗ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਮੌਸਮ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਕਰਨੇ ਵੀ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਘਰ-ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਰੋਣਕ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਬੱਚਤ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਿੱਛੜੇ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਬਚਣ

ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ

ਲਈ ਪਰੰਪਰਾ ਪਾਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਬੜਦਾ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਬੜੇਗਾ। ਪਿੰਗਲ ਵਿਚ ਗਤ ਨੂੰ ਤਾਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ, ਉੱਚੇ ਚੰਨ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਕਵੀ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਰਿਕਾ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਹੁਣ ਹਰ ਕੋਈ ਇਕ ਅੱਖ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇਕਾਗਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਗੁਆਚਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਨਾਹੀਂ ਤਕਨੀਕ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੇਗੇ, ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਜਾਓਗੇ; ਸੋਚੋਗੇ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਜਾਓਗੇ। ਅਧੁਰਾ ਕੰਮ ਚਿੰਤਾ ਉਪਜਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਊ ਥੋੜੇ ਹੁਣ ਪੱਛੜੀ ਜਾਤੀ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਧਰੇ ਵਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਢੇਰਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਸਧਾਰਨ ਲੋਕ ਕਪੂਰ ਦੇ ਪਾਠਕ ਹਨ। ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਿੱਤਣ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿੱਤਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਵਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਗਰ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੈ? ਜਿਹੜਾ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖਿੱਚੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਕਪੂਰ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਇਨਾ ਦਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੋੜ੍ਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹੜ੍ਹ ਹਰ ਨਿੱਕੀ-ਮੱਟੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੋੜ੍ਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੀ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ੈਲੀ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਥਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਵਿਰਾਧਾਸੀ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨੀ ਮੂਲਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੱਥੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਰਵਾਨਗੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ,

ਉਸ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਵਿਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਹਿਜ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਕੇ ਲਿਖਦਾ, ਉਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇੰਨੇ ਰੋਚਕ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚੋਂ ਉੱਜੜ ਕੇ ਆਏ, ਜਦੋਂ 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਜ਼ਮਨ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਜੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਰਿੰਦਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵੱਲ

ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਵਿਰਲੀ

ਪੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਸਫਰ ਤੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਫਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਖਾਂਤਕ ਵੇਡ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਲਖ-ਹਕੀਕਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਜਦੋਂ ਪਾਠਕ ਉਸ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਤੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਪਾਗਲ ਤੇ ਬਚੇਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਦੇ ਮਾਪੇ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਆ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਟਰੱਕ ਦੀ ਅੱਸੀ ਨਰਿੰਦਰ ਦੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਵੱਜ ਜਾਣ ਨਾਲ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਦਿਸਦੇ ਹਟ ਗਿਆ। ਬਚੁਗਰ ਬਾਬਾ ਚੱਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਫਰ ਦੇ ਭੇਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਲਈ ਬਾਪੂ ਵੀ ਸੰਭਾਲਣਾ ਉਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਤ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਵਾਂ। ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੀ ਹੋਈਗੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਚਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੂਹ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੇ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ 'ਚੋਂ ਉੱਜੜ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ।

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਪੂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ, ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਦਵੰਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਜੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਨਬਾਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਮਾਂ ਨੇ ਪਾਪਪੱਟਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਬਚੁਗਰ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਹੋਣਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਰੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਹੜਾ ਦੁਖਾਂਤ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਝੱਲਿਆ ਤੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣੇ ਪਏ, ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਕਲੀਨਿਕ ਦੀ ਸਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸੋਧੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਪੜ੍ਹਨਾ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਦੇਵਕ ਲੱਗੀ।

ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਦਰਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਰਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਸਾਰ ਨਾ ਜਾਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਕਦੋਂ ਜਾਓਗੇ, ਇਸ ਲੜੀ ਦੇ ਲੇਖ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲਦੇ। ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਰੋਧਵਾਦ ਦਾ ਸਿਖਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਬੇ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬਿਮਾਰ ਬਾਪ ਨੂੰ ਸਾਂਭਦੀ ਨੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਹ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਇਹ ਵੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਘਰ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਵਿਗਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੀ ਲੇਖਕ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਚੁੱਕੇ ਰਹੇ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਮਹੀਜ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ? ਜਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤਰਕ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕੇਵਲ ਸਵਾਲ ਲੈਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁਥਾਰਕਾਂ।

ਸੰਪਰਕ 94647-97400

ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ

(ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿਖਾਓ)

ਡਾ. ਬਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ
ਪੰਨੇ-112, ਮੁੱਲ-160 ਰੁਪਏ
ਤਰਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਬਰਨਾਲਾ

ਡਾ. ਬਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦੋਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਮਰਪਿਤ ਭਾਵ ਨਾਲ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਨਾਵਲਕਾਰ ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਸਮਾਰੋਹ

ਜਲੰਧਰ : ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਵ ਸਿਰਜਣਾ ਤਹਿਤ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ 'ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ' ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਡਾ. ਜੇ ਬੀ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨਾਵਲਕਾਰ ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਆਰੰਭ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਜੇ ਬੀ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕੀ ਇਹ ਸੰਵਾਦ ਲਈ ਲੋਕ, ਆਲੋਚਕ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਲਪ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਵਾਦ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਨਾਵਲ ਲਿਖਣ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਉਲਝਣਾਂ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਜਿਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਨਾਵਲਕਾਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਂ ਨਾਲ ਅੱਪਡੇਟ ਰਹਿ

ਕੇ ਹੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਿਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਿਕ ਪੱਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤਸਕੀਨ, ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਭਖਵਾਂ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਤਸਕੀਨ ਨੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਪਰਵਾਨਾ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ, ਅੰਤਰ ਮਰਦ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲਕਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲਕਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲ ਸੰਗਲ ਨਾ ਫੜ, ਪੰਨਪਿਰ ਅਤੇ ਪਰਜੀਵੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਛੇਤੀ। ਆਲੋਚਕ ਡਾ. ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਅੰਬਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੇ ਕਥਾਨਕ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬੇਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਤਰ ਕਲਪਨਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਗਲੈਰੀ ਪਿਛਲੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਵਲਕਾਰ, ਸਮਾਜ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਮੱਖਣ ਮਾਨ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਨੇ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਮੀਨ ਸਿੰਘ, ਜੀਗੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ, ਪ੍ਰੋ. ਮਨਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੀਤਿਆਂ ਨੇ ਸੰਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਡਾ. ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਲੰਗੋਆਣਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਜ਼ੀਰ : ਡਾ. ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਲੰਗੋਆਣਾ ਦਾ ਲਿਖਾਰੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵੱਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਤਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੰਵਲਜੀਤ ਭੋਲਾ ਲੰਡੇ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਲੰਗੋਆਣਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫ਼ਰ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੇਖਕ ਹੁਣ ਤੱਕ 10 ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਹੀ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਦਿਆਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਲੰਗੋਆਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਖਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸਾਹਿਤ ਕਦੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰੀਦਾਸ ਚੌਹਾਨ, ਸੁਖਰਾਜ ਜੀਰਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਖੜਕ, ਜਸਵੰਤ ਜੱਸੀ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਆਲਮਗੀਰ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੱਧਰੀ, ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੱਲ ਕਲਾਂ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਪੱਧਰੀ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਤਰਾ, ਕੈਪਟਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੱਧਰੀ, ਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਠੱਠੀ ਭਾਈ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ, ਅਰਜੁਨੀ ਪੁਰਾਣਾ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਭੋਲਾ ਲੰਡੇ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਨੀ ਮੋਗਾ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਧੂ ਅਲੀਪੁਰ, ਬਲਦਿਆਂ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ, ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਅਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਗੁਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਘੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਨਾਵਲਕਾਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ

ਜਲੰਧਰ : ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਵ ਸਿਰਜਣਾ ਤਹਿਤ ਉਲੀਕੇ 'ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਸਮਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਵਲਕਾਰ ਡਾ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ ਨਾਲ ਗੋਸ਼ਟੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਰਚਿਤ ਨਾਵਲਾਂ 'ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ', 'ਪੁੱਛ ਛਾਂ' ਦੇ ਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਨੇ ਭੰਡਾਲ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਖਥਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਨੀ ਨੀਝ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕਾਵਿਕਤਾ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਜਿਸਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਭੰਡਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਕਵੀ ਮਨ ਉੱਤੇ ਨਾਵਲ ਲਿਖਣ ਦੀ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਸੰਗਠਨ, ਭਾਸ਼ਾ, ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਜੇ ਬੀ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਵਲਕਾਰ, ਆਲੋਚਕ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਇਕ ਮੌਕਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਲਪ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਸੰਵਾਦ ਦੀਆਂ

ਪੁਸਤਕ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਅੰਬਾਲਾ ਕੋਟ : ਹਰਿਆਣਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿੱਖੀ ਸਕੂਲ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੋਟ ਵਿਖੇ ਪੁਸਤਕ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਕਾ, ਪ੍ਰੋ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ। ਡਾ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਭਾ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇ ਪੇਂਦਵਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਨਾਵਲਕਾਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਨਾਵਲ 'ਮੱਤਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ' ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਬੀਰਬਲ ਸਿੰਘ ਰਤੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਵਲ ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹਿੱਠਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੁਵਾ ਕਵੀ ਡਾ. ਬਲਵਾਨ ਅੱਜਲਾ ਦੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ 'ਅੰਤਰ ਯੁੱਧ' ਬਾਰੇ ਬਲਦਿਆਂ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜਲਾ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬਿੱਬਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਆਉਣ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਕਾਵਿ-ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਸੰਧੂ ਹੋਇਆ' ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਠੌਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਲੋਕ-ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾ ਨਾਤਾ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅੰਬਾਲਵੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸਿੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ' ਬਾਰੇ ਡਾ. ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਤੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸਰਗ੍ਰਿ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜੀਵੰਤ ਚਿੱਤਰਣ ਵੇਸ਼ ਹੈ। ਡਾ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਕੋਟ ਲਿਖੂ ਸਿਰਨਾਵਾਂ?' ਬਾਰੇ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੁਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਇੱਕ ਸਰਵਾੱਗੀ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅੰਬਾਲਵੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਰਚਨਾ 'ਮਿੱਠੀ ਬੋਲ ਪਈ' ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਬਲਵਾਨ ਅੱਜਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਮੁੱਖ ਥੀਮ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ' ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਵਿਤਕਰਾ ਅਧਾਰਕ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 1966 ਈ. ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਿਰਫ

ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਰਹੱਦਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ। ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਭਾਸ਼ਾਈ ਹਾਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਬਲਵਾਨ ਅੱਜਲਾ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਨ ਬਾਵਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਬਾਦ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅੰਬਾਲਵੀ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਹਰਿਆਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਕਾ ਨੇ ਪੰਨਦਾਈ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਦਿੱਲੇ ਆਭਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਸਮਾਜੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਮੱਤਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ', ਡਾ. ਬਲਵਾਨ ਅੱਜਲਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਅੰਤਰ ਯੁੱਧ', ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਸੰਧੂ ਹੋਇਆ', ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅੰਬਾਲਵੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਸਿੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ' ਅਤੇ 'ਮਿੱਠੀ ਬੋਲ ਪਈ', ਡਾ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ' ਅਤੇ 'ਕੋਟ ਲਿਖੂ ਸਿਰਨਾਵਾਂ?' ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਘੁੰਚ ਚੁਕਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਚਿੰਤਕ, ਕਵੀ ਅਤੇ ਲਭਕਾਰ ਡਾ. ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੁਕੁਮਾਰ, ਗੁਰੁਕੁਮਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ।

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਵਰਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

ਬਾਘਪੁਰਾਣਾ : ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਰਜਿ. ਬਾਘਪੁਰਾਣਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਭਾਟ ਕਾਮ ਯੂ ਐੱਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਵਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਬਾਵਰਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਵਰਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੇਖਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਚੇ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਲੰਗੋਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਵਰਾ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥਕ ਕੀਤੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਭਾ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸਾਹਿਤਕ ਸੱਭ ਤੇ ਲੇਖਕ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ : ਸਾਹਿਤਕ ਸੱਭ ਪੱਤੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲੇਖਕ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਦਫਤਰ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਚਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਮੋਗਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਦਿੱਲੇ ਸਮਾਜ ਭਾਈ, ਜਸਵੀਰ ਕਲਸੀ ਧਰਮਕੋਟ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਮਾਲਸਰ, ਜਸਦੇਵ ਰਾਉਰੇ, ਡਾ. ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਪੱਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਲੇਖਕ ਮੰਡਲ ਮੀਤ ਪੱਤੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਲੇਖਕ ਭੇਟ-ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਇਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੁਲਦਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਿੱਲੇ ਰਮਪੁਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਢੁੰਡੀਕੇ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਪੱਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਏਕਤਾ ਸਿੰਘ ਭੂਪਾਲ ਨੂੰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਅਮਰ ਘੱਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਕੂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਪ੍ਰੋ. ਜੱਗੀ ਗੀਰਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਾਸਟਰ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਕਾਕੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਪੱਤੇ, ਗੁਰਚਰਨ ਢੁੰਡੀਕੇ, ਮਾਸਟਰ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਭੋਂਡ, ਕਵੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੇ, ਸੰਦੂ ਪੱਤੇ, ਗੁਰਚਰਨ ਕਲਮ, ਤਰਸੇਮ ਗੋਪੀਕਾ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸੈਦੋਕੇ, ਗੁਰਮੇਲ ਬੌਂਡੇ, ਜਗਦੀਸ਼ ਕਮਲ, ਗੁਰਮੀਤ ਗੀਰਗੜ੍ਹ, ਨਾਟਕਕਾਰ ਸੁਦੇਵ ਲੰਧ, ਨਿਰਮਲ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਮੱਲੀ, ਪ੍ਰੀਸ਼ਪਾਲ ਜਗਤਾਰ ਸੈਦੋਕੇ, ਗਗਨ ਪੱਤੇ, ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਸ਼ਤਮ ਪੱਤੇ ਨੇ ਬਾਘੂਬੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਲੇਖਕ ਭੇਟ-ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਪੰਨਦਾਈ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨਾਲ 'ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ'

ਜਲੰਧਰ : ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਵ-ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਤਹਿਤ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਉਲੀਕੇ 'ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ' ਤਹਿਤ ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਉਦੇਸ਼ਿਤ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੋਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਬਲਦਿਆਂ ਸਿੰਘ ਗੋਰਵਾਲ ਵੱਲੋਂ 'ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ' ਬਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਸ ਲਈ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾਕਾਰ ਬਸਰਾ ਤੇ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਪਿੱਛੇ ਪਏ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਕਹਾਣੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਪਲਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣਾਓ ਅਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਲੋਚਕ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਅਨੁਰਾਗ ਸ਼ਰਮਾ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਆਪਣੀ ਸਿਰਜਣਾ ਬਾਰੇ ਬਲਦਿਆਂ ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਵੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸੁਤਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਉਸ ਦੁਆਲੇ ਕਹਾਣੀ ਉਸਾਰ ਲੈਂਦਾ। ਪਾਤਰ ਵੀ ਅੱਧੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮੈਂ ਇਕ-ਏ-ਇਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਾਫੀ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ। ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣ ਉਪਰੰਤ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤਣਾਓ ਮੁਕਤ, ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਆਉਂਦੇ, ਕਤਲ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਏ ਗੁਰਲਾਭ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚਰਚਿਤ ਤੇ ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਸੂਰਵਾਰ, ਕੀੜਾ, ਜੜ੍ਹਾਂ, ਠੋਡਾ, ਸੌਰੀਆਂ ਕੁੰਨਾਂ, ਭਲਿਵਰੀ ਮੈਨ ਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਅਚੱਛੇ ਭਰੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕਹਾਣੀ ਉਸਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਪਾਤਰ ਮੈਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਲੈਮਾ ਸਫ਼ਰ ਬਣੀਤ

ਕਰਕੇ ਉਹਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕਹਾਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਰ ਪਾਤਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਮਾ ਸਮਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਉਹਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਅੰਤਰ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰਦਾ ਹਾਂ। ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਦਿਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਅਜਲਾ ਪਾਤਰ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਾਰਦਾ ਹਾਂ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਇਹ ਤਹਿ ਤਹਿ ਹੀ ਹੈ, ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਤੇਜਾਂ ਤੇ ਮਿੱਥ ਆਦਿ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਹਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਕੌਰ ਕੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਹੈ। ਉਪਰੰਤ ਬਸਰਾ ਨੂੰ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੱਤ-ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾ. ਅਨੁਰਾਗ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੂੰ ਭਰਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ਿਤ ਕਹਾਣੀ, ਸਿਰਜਣਾ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਦਲਿਤ ਮੁੱਦੇ ਆਦਿ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੱਠੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਦੋਹਾਂ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਠੋਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਗੋਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜੇ ਹੋਰ ਲੇਖਕਾਂ ਮੱਖਣ ਮਾਨ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਰਾਕੇਸ਼ ਆਨੰਦ, ਡਾ. ਸ਼ੈਲੇਸ਼, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ ਸੰਵਾਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ। ਗੋਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ, ਜਤਿੰਦਰ ਗਾਂਧੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਸਤਮਾਨ ਚਾਨਾ, ਪ੍ਰੋ. ਲਾਲ ਬਰਾੜ, ਰਜਿੰਦਰ ਬਿਮਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਸੱਤੀ, ਕਮਲਜੀਤ ਬਾਬਲਕੇ, ਕੰਸਰ, ਕਾ. ਗੁਰਮੀਤ, ਡਾ. ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਤਰਨ ਬੋਲ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਗੋਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸੁੱਚੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਤਕਰੀਬਨ ਏ ਘੰਟੇ ਚੱਲੀ ਇਸ ਗੋਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਪਲਾਂ ਬਾਰੇ ਅਨੇਕਾਂ ਲੁਕਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਝਰੋਖੇ 'ਚੋਂ

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ

8 ਮਾਰਚ ਦੇ 'ਐਤਵਾਰਤ' ਵਿਚ ਨਾਵਲਕਾਰ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਢਾਹਾਂ ਪੁਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ ਨੇ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਬੱਝਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਦਤ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਉਪਰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਛੱਡਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨਾਲ ਬਨਣ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ ਨੇ ਇਸ ਆਦਤ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ। ਮੁਸ਼ਾਹਿਦ! ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਾਵਲ 'ਗੋਲੀਆਂ ਵੇਲੇ' ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਿਛੋਕੜ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਈ। ਸੰਨ ਸੱਤਾਲੀ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਨੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਖੁੰਨੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਨਾਵਲ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਦੇ ਕੁਝ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਲੇਖਕ ਨੇ ਨਾਵਲ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੇਖ ਨਾਲ ਲੱਗੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹਨ। ਅੰਕ ਵਿਚ ਰਣਜੀਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹਨ। ਇਲਾ ਚ ਵਾਸਾ ਤਰਕ ਅਧਾਰ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਸੀਰ ਸਾਂਝ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਨਾਮਾਨਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। 'ਸਵੈ ਪੜਚੋਲ' ਤੇ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਮਿੱਠੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੋਹਲ ਨੇ ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ

ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ

ਤੁਹਾਡੇ ਖ਼ਤਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। ਖ਼ਤ ਤੇ ਮੈਟਰ ਸਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਈਮੇਲ 'ਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ। atwartazamana@gmail.com - ਸੰਪਾਦਕ

ਸਮਕਾਲ

ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਨਕਸ਼ : ਨਵੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੇ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਕਾ

'ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਨਕਸ਼', ਸਾਲ 2026, ਪੜ੍ਹਕਾ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀ. ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪੜ੍ਹਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਦੇ ਸ਼ਬਦ' ਉਪਕੁਲਪਤੀ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਡਾ. ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਲੰਬੀ ਨੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, 'ਵਿਭਾਗ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਖੋਜਾਂ, ਨਵੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਖੋਜ ਪੜ੍ਹਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ 50 ਐਂਕ ਜਨਰਲ ਐਂਕ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਂਕ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਨਵੀਨ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਖੋਜਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰ

ਪਰਮਜੀਤ ਢੀਂਗਰਾ ਦੀਆਂ ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

(1) ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਨਾਲ ਉੱਡ ਗਏ ਹੋਟਲ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਔਂਪ-ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਝਾਕਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਹੇਠ ਮੈਂ ਲੱਭ ਰਿਹਾਂ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਤਲਬ ਬੀਵੀ ਲੱਭ ਰਹੀ ਤੌਲੀਆ ਤਾਂ ਕਿ ਰਾਖ ਤੇ ਪਸੀਨਾ ਪੁੱਛ ਸਕੇ ਬੱਚੇ ਲੱਭ ਰਹੇ ਬਰੱਸ ਪੋਸਟ ਤਾਂ ਕਿ ਮੂੰਹ ਦਾ ਸਵਾਦ ਬਦਲ ਸਕਣ ਖਿਲਰੇ ਸੜ ਗਏ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਾਕੀ ਨੇ ਰਾਖ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਢੇਰਾਂ 'ਤੇ ਉੱਕਰੇ ਸਾਇਰਨ ਫਿਰ ਗੂੰਜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤਲਬ ਮੁੱਕਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਘਰ ਪਰਤਣ ਦੀ ਘਰ ਜੋ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਇਸ ਪਰਦੇਸੀ ਧਰਤ ਤੋਂ....

(2) ਪਾਮ ਜ਼ਮੋਰਾ ਉਦਾਸ ਹੈ ਉਹਦੇ ਅਕਾਸ਼ 'ਤੇ ਉਡਦੀਆਂ ਗਿਰਬੀ-ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਅੱਗ ਉਗਲਦੀਆਂ ਫਟ ਰਹੀਆਂ ਨੇ, ਹੁੱਦੇ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਾਂਗ ਰੋਣਕਾਂ ਲੁਕ ਗਈਆਂ ਨੇ ਸਾਇਰਨਾਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਹੇਠ ਕੋਹੀ ਜੰਗੀ-ਤੁੱਟ ਆਈ ਜਿਸਦੇ ਪ੍ਰੇਤ ਨੱਚ ਰਹੇ ਨੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ, ਬਾਘੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਧਰਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅੱਗ ਉਗਲਦੇ ਨਿਗਲਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਸੁੰਦਰਤਾ, ਸੋਹਜ ਤੇ ਕਲਾ ਦੇ ਭਵਨ....

(3) ਸੋਹਣੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ ਪਾ ਸੋਹਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬਸਤਿਆਂ 'ਚ ਪਾ ਤੁਰ ਪਈਆਂ ਬਾਲਝੀਆਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਜਿਸ ਦੇ ਅਕਾਸ਼ 'ਤੇ ਨੱਚ ਰਹੀ ਸੀ ਅਦਿੱਖ ਮੌਤ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਡਿਊਟੀ ਆਫ ਫੀਲਡ ਲਈ ਉਹ ਬਾਲਝੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ, ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਜਿਉਣ ਦੇ ਤਰਲੇ ਰਾਖ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਗੂੰਜ ਰਹੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵੇਗਾਰਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਚੀਕਾਂ...

(4) ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਸ਼ ਅੱਗ ਤੋਂ ਹੁੱਦੇ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਭੂਮੀ ਛੱਡ ਪਰਾਈਆਂ ਧਰਤੀਆਂ 'ਤੇ ਭਟਕਣਾ ਪਵੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਇੰਜ ਹੀ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਖਿੜੇ ਰਹਿਣ ਬਾਲਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤਾਜੀ ਮਹਿਕ ਵਾਂਗ ਇੰਜ ਹੀ ਮਹਿਕਦੇ ਰਹਿਣ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਗਲੀ ਫਸਲ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਉਹ ਬਹੁਦ ਬੀਜਣ ਤੇ ਵੇਡਣ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਸੌ ਜਾਣ ਕੁੱਝਕਰਨੀ ਨੀਦ ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਗਣ, ਨਾ ਕਦੇ ਬੀਜਣ ਬਹੁਦ...

(5) ਠੰਡੇ ਸਵੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਗੀ ਥਲ ਮਾਰ ਦੀ ਮਹਿਕ ਮਰ ਗਈ ਥਾਂ ਥਾਂ ਉੱਗ ਆਈਆਂ ਬਹੁਦੀ ਰੁੱਤਾਂ ਬੱਕੇ ਹਾਰੇ ਕਾਫਲੇ ਗਵਾਚ ਗਏ ਜੰਗ ਨੇ ਖਾ ਲਈਆਂ ਬਹਾਰਾਂ ਪਾਣੀ ਲਈ ਭਟਕਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀ ਤਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਅੱਗ ਤੇ ਰਾਖ ਦੇ ਢੇਰ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਟੀਕ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਅਗਨ-ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਤੋਜ ਜੋ ਮਾਲਕ ਦੀ ਹੁਕਮ-ਰਜਾ ਵਿਚ ਅੱਗ ਤੇ ਰਾਖ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਜਾ ਡਿਗਦੀਆਂ ਗੂੰਜਦੀਆਂ ਤੇ ਮਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਇਰਨ ਗੂੰਜਦੇ ਚੀਕਾਂ ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਖਮੋਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਾਸ਼ ! ਇਹ ਹੁੱਟ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਮਰ ਜਾਏ...

(6) ਚਿੜੀਆਂ ਉਡੀਕਦੀਆਂ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਤੇ ਉਹ ਦਾਣਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਉੱਡਣ

ਪਰ ਉੱਡਣ ਜੋਗਾ ਅਕਾਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹੁੱਦੇ ਤੋਂ ਅੱਗ ਦੇ ਗੁਬਾਰ ਬਹੁਦੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਲਟਕਦੇ ਹੁੱਕੇ ਪਾਣੀ ਮੁੱਕ ਗਏ, ਸਾਹ ਸੁੱਕ ਗਏ ਆਲ੍ਹਣੇ ਭੁਰ ਗਏ, ਅੱਖਾਂ ਮਚ ਗਈਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਉਡਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਫਿਕਰਮੇਦ ਨੇ ਕਦ ਸਵੇਰਾ ਜਾਗੇਗਾ ਤੇ ਗੁਬਾਰ ਖਤਮ ਹੋਣਗੇ ਚਿੜੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਦੇਵਤੇ ਵੀ ਸੌ ਗਏ, ਦੇਵੀਆਂ ਵੀ ਕਿਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਬੇਟਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉੱਡਣ ਕਿਥੇ ਦਾਣਾ ਚੁੱਭਣ ਜਾਣ...

(7) ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਚੁੱਢਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ, ਗਲੀਆਂ, ਮੁਹੱਲੇ ਜੋ ਸਿਰਫ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਪਲ ਦੀ ਪਲ ਗੂੰਜੀ ਮਿਜ਼ਾਇਲੀ-ਗਰਜਨੇ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਜੋ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਸਾਹਾਂ ਵਿਚ ਵਸੀਆਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਸਨ ਆਪਣਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚਲੇ ਅੱਗ ਤੋਂ ਹੁੱਦੇ ਤੇ ਗੁਬਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਨੇ ਵਾਹ ਸਕਦੇ ਨੇ ਮਹਿਕ-ਮੁਨਾਰ ਨਹੀਂ ਮੋਟ ਸਕਦੇ ਸੁਪਨੇ ਸੁਪਨੇ ਜੋ ਅੱਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜਾਗਦੇ, ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਨੇ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਛੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰ ਸਕਦੇ ਜਦ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦੀ ਹੋ ਆਸ...

(8) ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੌਣ ਚੰਗਾ ਤੇ ਕੌਣ ਬੁਰਾ ਫੈਸਲਾ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿਓ ਤੁਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਸਾਹ ਦੀ ਮੌਝੀ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਬੋਲੀਕਾਰ ਹੋ

ਤੇ ਹਰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਵਾਂਗ ਤੁਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮਰੋੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੱਕ ਦੇ ਨਾਪ ਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਇਤਿਹਾਸ ਲੋਕ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ, ਸਾਂਭਦੇ ਹਨ ਤੁਹਾਡਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਕ ਦਿਨ ਦਫ਼ਨ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਹੁਦੀ ਸੁਰੱਗਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵਿਛਾ ਰਹੇ ਹੋ ਇਤਿਹਾਸ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬਦਲ ਲਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹਨੂੰ ਵਿਹਲ ਮਿਲੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜੰਗੀ ਸ਼ੁਗਲਾਂ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਣ ਲਈ ਲੋਕ-ਕਾਫਲੇ ਖੜੇ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ, ਨਾ ਕਿ ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ...

(9) ਸਾਇਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਵੱਜ ਗਿਆ ਹੈ ਬਿਗੂਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਚਰਚਾਵਾਂ ਬੱਕਣ ਲੱਗੀ ਨੇ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਉਡਦੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦੇ ਦਿਓ ਵਿਰਾਮ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਏ ਜੰਗੀ-ਸ਼ੁਗਲ ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀ ਲੱਭ ਰਹੇ ਨੇ ਗੁਆਚੇ ਬਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਬਹੁਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਏ ਸੁਪਨੇ, ਸੁਹਜ, ਆਸਾਂ ਤੇ ਜਿਉਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਬਸ ਕਰੋ ਜੰਗਬਾਜ਼ ! ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਪੜੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੋ ਤੇ ਦੇਖੋ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੁਝ ਬੀਜ ਬੈਠੇ ਹੋ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਬਣਾਈ ਧਰਤ ਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਅਗਨ ਬੀਜ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਆਦਮ ਤੇ ਹਵਾ ਆਈ ਅੱਲਾਹਾ ਜਾਓ ਖੋਪੜੀ ਉੱਤੇ ਠੀਠੇ ਜਲ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਧੁੱਪ ਸੁਕਾਉਣ ਦਾ ਵਲ ਸਿੱਖ ਲਵੋ ਧੁੱਪ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਬੀਜੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ...

(10) ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਡੀਝ

ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਕਿਰਤ ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਮਨੁੱਖ ਅੱਖਰ ਬਣਾਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਬਦ ਬਣੇ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕ ਤੇ ਵਾਕਾਂ ਤੋਂ ਪੈਰੀਆਂ ਤੇ ਗੁੰਝ ਬਣੇ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ-ਸ਼ਬਦ ਆਖ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਇਆ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥਰ ਖੁਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ।

ਰਿਗਵੇਦ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਦੀ ਰਚਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋਈ। ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ 3500 ਤੋਂ 4000 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਜੰਗਲਾਂ, ਪਹਾੜਾਂ 'ਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਰਗੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਪੰਥਰਾਂ ਤੋਂ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ, ਮਗਰੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੱਪੜਾ ਬੁਨਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਲੱਗਾ। ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਕਥਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਤੋਂ ਬੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮੰਤਰ ਦਿਓ, ਜੋ ਹਰ ਸ਼ਕਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਆ ਸਕੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵੇ। ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਦੁਬਾਰਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਗੂਠੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਇਹਦੇ ਨਗ ਦੇ ਹੇਠ ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ ਹਨ, ਇਹ ਸ਼ਕਤ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਮੁੰਦਰੀ ਦੇ ਇਸ ਨਗ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰ

ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਥਾੜਨਾ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਜਦੋਂ ਸਭ ਗੱਲੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ, ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆ, ਕਈ ਸ਼ਕਤ/ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਈਆਂ ਤੇ ਚਲੀਆ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮੁੰਦਰੀ ਦਾ ਨਗ ਉਥਾੜ ਕੇ ਨਾ ਵੇਖਿਆ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਘਮਸਾਣ ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ, ਰਾਜੇ ਦੀ ਫੌਜ ਗੁਆਂਢੀ ਫੌਜ ਅੱਗੇ ਹਾਰ ਗਈ। ਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਰਾਜਾ ਜੰਗ 'ਚੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਯੁੱਧ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਨਿਕਲਿਆ, ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲ ਗਿਆ। ਫੌਜ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ਰਾਜੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲੱਗੀ। ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਫੌਜ ਤੋਂ ਬਚਦਾ-ਬਚਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ਰਸਤੇ ਦਾ ਮੌੜ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਮੌੜ ਮੁੜਦਿਆਂ ਕੁਝ ਫਾਸਲੇ ਦੇ ਰਸਤਾ ਮੁੱਕ ਗਿਆ, ਅੱਗੇ ਡੂੰਘੀ ਖਾਈ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਦਾ ਘੋੜਾ ਖਾਈ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦਾ-ਡਿੱਗਦਾ ਮਸਾਂ ਬਚਿਆ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੌਜ ਪਿੱਛੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੁੰਦਰੀ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਛੁਰੀ ਦੀ ਨੋਕ ਨਾਲ ਮੁੰਦਰੀ ਦਾ ਨਗ ਉਥਾੜਿਆ। ਕਾਗਜ਼ ਕੱਢਿਆ, ਪੜ੍ਹਿਆ, ਉਪਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਵਕਤ ਵੀ ਬੀਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਰਾਜੇ ਅੰਦਰ ਵਿਲੱਖਣ ਉਰਜਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੋਇਆ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਮੁੰਦਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲੇ ਦੇ ਖੀਸੇ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਫੌਜ ਮੌੜ ਮੁੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਗਈ। ਰਾਜੇ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਗਈ। ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਲੁਕਵੀਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਸੰਗਠਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਮਿੱਤਰ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਬਣਾ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਏ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਲਲਕਾਰਿਆ ਤੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਮੁੜ ਹਥਿਆ ਲਿਆ। ਰਾਜਾ ਹੁਣ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਇਹ ਸਮਾਂ ਵੀ ਬੀਤ ਜਾਵੇਗਾ' ਨੂੰ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਦਾ, ਸ਼ਬਦ ਉਹਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦੇ ਕਿ ਚੰਗਾ-ਮਾੜਾ ਦੋਵਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਹੁੰਦਾ।

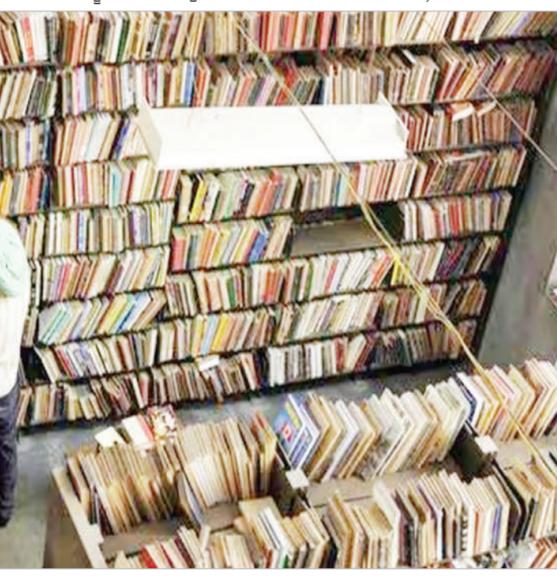
ਜ਼ਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਹਿਰਾਜੇਬ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਏਨੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਸੋਸਾਹ ਜਿੱਤ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬੁਲੰਦੀ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੇਮਜ਼ ਕਲਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬੂਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬੀਤੇ ਲੰਘ ਗਏ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ-ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ

ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਕਰਮਾਤ

ਮਿਲਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਰਥ ਦੀ ਇੱਕ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, ਕਿਤਾਬ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਬਾਗ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੌਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ—ਇੱਕ ਉਹ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਮੁਢਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਦੂਜੀਆਂ ਉਹ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰੋਕ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਹੋ ਬਸ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਪੜ੍ਹੋ। ਤੀਜੀਆਂ ਉਹ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਚੌਥੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਉਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ-ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਹ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੰਗ ਕੇ ਲੈ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਕੇ ਰੱਖਣ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਹਨਾਂ ਮਹਾਨ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਬੌਧਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਦਿੱਤੀ। ਜੋ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਿਹਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕਰ ਕੇ ਵਿਖਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ। ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ,

ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਭਗਤ ਜੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੇਮ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ-ਪਹਿਚਾਣਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਲੇਖਕ ਸਨ।

ਇੰਗਲੈਂਡ, ਫਰਾਂਸ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ। ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਹ ਯਾਤਰੀ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ 'ਚੋਂ ਚਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਆਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਜੇਕਰ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਤਲਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਉਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਏ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੇਖਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਖਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਘੱਟ ਤੇ ਸੁਣਦੇ, ਵੇਖਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਾਂ। ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਈ

ਬੁੱਕ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਕਰੀਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅੱਖਾਂ ਬੱਕਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਜੋ ਇਕਾਗਰਤਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ।

ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਥਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੀਏ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਦਸ-ਬਾਰ ਪੰਨੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਘੰਟਾ ਘੰਟਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖੀਏ। ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਉਗਲਦੇ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਗੁਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਡਾਟੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਜ਼ੂਲ ਕਰਦਾ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਬੌਧਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬੰਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚਾਹੀਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੀਏ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਰਲਾ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਫੜ੍ਹੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ। ਇੱਕ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ 55-60 ਸਾਲ ਦੀ ਅੰਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਬੱਸ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਆਈ, ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਨਗਾਂ, ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਜੰਤਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਨ।

ਇੱਥੋਂ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰਨ, ਮੋਬਾਇਲ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਕਲਾਸਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਖਬਾਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਮੋਬਾਇਲ 'ਤੇ ਟਿਊਟੋਰੀ ਲਗਵਾ ਕੇ ਜਾਂ ਫਜ਼ੂਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾ ਕਰਕੇ ਦਸ ਪੰਦਰਾਂ ਰੁਪਏ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਪਰ 2-3 ਰੁਪਏ ਦਾ ਅਖਬਾਰ ਖਰੀਦਿਆ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਧਨਾਚ ਲੋਕ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੇਖੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ ਰੂਮ ਤਾਂ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ, ਪਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਲੋਕ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਨ, ਫੋਕੀਆਂ ਰਸਮਾਂ, ਵਿਆਹਾਂ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ 'ਤੇ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ-ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੈਸਾ ਲਾਉਣ, ਉੱਚੇ ਮਹਿੰਗੇ ਘਰ ਉਸਾਰਨ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲੋਕ-ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਅੱਖ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਪੈਸਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛਪ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਘੜਮੱਸੇ ਹੈ। ਭੀੜ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਚੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਸੌਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਛਪਣਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਪੱਠੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਛਪਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲੀਸ਼ ਕਰਾਉਣ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਗਵਾ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਠੰਡਕ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਗਮਾਂ ਮਗਰੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਨਵੇਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ। ਹਲੀ-ਹਲੀ ਬਹੁਮੁੱਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਵਾਕਫੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਿਬੇਕ ਦੱਸ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਸਾਡੀ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧੇ, ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜ਼ਿਹਿਮਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਚੰਗੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਚੀਨ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹਨ, 'ਕਿਤਾਬ ਅੰਦਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਘਰ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।' ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈਸਲੈਂਡ ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, 'ਕਿਤਾਬ ਵਿਠੁਣੇ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਜੁੱਤੀ ਵਿਠੁਣੇ ਹੋਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।' ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੰਗਰੀ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹਨ, 'ਕਿਤਾਬ ਖਾਮੋਸ਼ ਗੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।' ਉਹ ਲੋਕ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿੰਨੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਸਨ, ਜੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਵਿਰਥੇ ਹੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਆਓ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਈਏ ਘਰਾਂ ਤੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦੇਈਏ।

ਬੇਬੀਆਲ : 98 551-1099

ਸਫ਼ਾ 3 ਦੀ ਬਾਕੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਉਧਾਲੇ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ...

ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਗਿਆਨ ਗਰੋਹ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼ੋਸ਼ਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਗਿਆਨ ਵਿਗੂਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਕ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਗਿਆਨ ਗਰੋਹ। ਅਗਿਆਨਤਾ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਇਸ ਸੁਭ ਨੂੰ ਬੜੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਮਾਲਕੀ 'ਚ ਬਦਲ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਪੁੰਜੀਕਰਨ 'ਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਿੱਜਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨਿੱਜਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਦੇ ਪਰਦੇ 'ਚ ਦੇਵੀਅਤ ਦਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਦਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਆਰਨਲਡ ਟੈਇਨਬੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'A History Of Study' ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਗਿਆਨ ਉਪਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸੱਤ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦਾ ਧਰਮ, ਕਰਮ, ਪੁਨਰ ਜਨਮ, ਮਾਇਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱ ਮਿਸ਼ਿਤੀ ਤੇ ਤੰਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

'ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਵਿਰਲਾਪ ਤੱਕ' ਇਹ ਘੁੰਡੀ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਇਹ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਅਸਲ 'ਚ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਗਿਆਨ ਵਿਗੂਣੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪੌਸ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਿਆਨ ਸੱਤਾਵਾਦ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਰਿਆਇਆ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਫਰੋਬ ਦੀ ਆਧਾਰਸ਼ਿਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਫਰੋਬ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ, ਨੂੰ ਜਾਣਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕਸ਼ਟਾਂ, ਕਲੋਸ਼ਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਗਿਸ਼ਤ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਲ

